Na osnovu člana IV. 3. b) Ustava Bosne i Hercegovine, Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 53. sjednici, održanoj 31. januara 2006. godine, usvojio je

P O S L O V N I K
DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

POGLAVLJE I. Konstituiranje Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Odjeljak A. Konstituiranje Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Član 1.
(Organiziranje i rad Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine)

Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Dom) organizira se i radi u skladu sa Ustavom BiH, zakonom i ovim poslovnikom.

Član 2.
(Konstituirajuća sjednica)

(1) Dom se konstituira održavanjem prve sjednice tog mandata.

(2) Prvu sjednicu Doma, nakon izbora, saziva Kolegij Doma iz prethodnog saziva, ako zakonom nije drugačije regulirano.

(3) Dok se ne izabere predsjedavajući, prvom sjednicom predsjedava najstariji izabrani delegat kao privremeni predsjedavajući.

(4) Nakon otvaranja prve sjednice, privremeni predsjedavajući čita listu delegata.

Tekst Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 33/06

Član 3.
(Svečana izjava)

Delegati preuzimaju dužnost zajedničkim davanjem svečane izjave i njenim pojedinačnim potpisivanjem. Tekst svečane izjave glasi: "Izjavljujem da ću savjesno obavljati dužnosti koje su mi povjerene; poštivati Ustav Bosne i Hercegovine; u potpunosti provoditi Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini; štititi i zauzimati se za ljudska prava i osnovne slobode; te štititi interese i ravnopravnost svih naroda i građana."

Odjeljak B. Klubovi naroda

Član 4.
(Osnivanje klubova naroda)

(1) Nakon što delegati daju svečanu izjavu, Dom osniva tri kluba delegata konstitutivnih naroda (u daljnjem tekstu: klubovi naroda):

a) Klub delegata bošnjačkog naroda;

b) Klub delegata hrvatskog naroda;

c) Klub delegata srpskog naroda.

(2) Klubovi naroda osnivaju se kao oblik djelovanja delegata u Domu, naročito u pripremi, predlaganju i razmatranju tačaka dnevnog reda sjednice Doma.

Član 5.
(Organizacija klubova naroda)

Svaki klub naroda samostalno uređuje svoju organizaciju i način rada te bira predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg.

Član 6.
(Finansiranje klubova naroda)

Radi stvaranja povoljnih uslova za učešće klubova naroda u aktivnostima Doma, nadležna komisija odlučuje i godišnje izvještava Dom o preraspodjeli finansijskih sredstava, prostorija, kao i administrativnih, tehničkih i drugih usluga za rad klubova naroda.

Odjeljak C. Izbor predsjedavajućeg, prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma

Član 7.
(Izbor)

(1) Nakon što su osnovani klubovi naroda, Dom među svojim članovima bira jednog Bošnjaka, jednog Hrvata i jednog Srbina koji će obavljati dužnosti: predsjedavajućeg, prvog zamjenika predsjedavajućeg i drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma. Predsjedavajući ne može biti izabran iz istog konstitutivnog naroda kao predsjedavajući Predstavničkog doma.

(2) Svaki klub naroda i svaki delegat ima pravo predlagati kandidate za ove dužnosti. Ako za jedno mjesto ima više kandidata, prvo se glasa za kandidata kojeg je predložio klub naroda. Nakon što se utvrdi lista kandidata za svako mjesto, glasa se.

(3) Ako od više kandidata za jedno mjesto nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu ili su dobili isti broj glasova, glasanje se ponavlja za dva kandidata koji su dobili najviše ili isti broj glasova.

(4) Odluka o izboru donosi se na način utvrđen za odlučivanje u Domu, s tim što će, u slučaju usaglašavanja, usaglašavanje obaviti predstavnici klubova naroda, a ako usaglašavanje ne uspije - glasanje se ponavlja.

(5) Ako nijedan kandidat nije dobio potrebnu većinu, glasanje se u cjelini ponavlja.

POGLAVLJE II. Prava i dužnosti delegata

Član 8.
(Učešće u radu)

(1) Delegat ima pravo i dužnost prisustvovati sjednici Doma i sjednici komisije Doma čiji je član. On učestvuje u njihovom radu i angažira se na pronalaženju rješenja i donošenju odluka kojima se osigurava izvršavanje ustavnih ovlaštenja institucija BiH.

(2) U ostvarivanju svojih dužnosti svaki delegat može učestvovati u radu komisije čiji nije član, bez prava glasa.

(3) Delegat koji je spriječen prisustvovati sjednici Doma ili sjednici komisije čiji je član, ili koji mora napustiti sjednicu za vrijeme njenog trajanja, na vrijeme obavještava predsjedavajućeg Doma ili predsjedavajućeg komisije i iznosi razloge svog odsustva.

Član 9.
(Iniciranje i predlaganje akata)

Delegat ima pravo inicirati usvajanje, izmjene ili dopune zakona i drugih akata, te primjenjivati druge postupke sadržane u ovom poslovniku o čemu se Dom obavezno izjašnjava.

Član 10.
(Pravo na obaviještenost)

Da bi se olakšalo njegovo učešće u aktivnostima Doma, delegat se,

u skladu s Poslovnikom, pravovremeno obavještava o sazivanju sjednice i dostavlja mu se odgovarajući materijal.

Član 11.
(Čuvanje tajnosti)

(1) Delegat je obavezan držati u tajnosti državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu i povjerljive podatke i za to je odgovoran.

(2) Prije dostavljanja materijala delegatu, predsjedavajući Doma i predsjedavajući komisija Doma odlučuju o stepenu povjerljivosti materijala pripremljenog u Domu, u skladu sa zakonom.

(3) Stav (1) ovog člana odnosi se i na materijal koji Vijeće ministara BiH i druga tijela BiH dostavljaju Domu, a koji je označen kao državna, vojna, službena ili poslovna tajna, kako je određeno zakonom ili drugim propisima donesenim na osnovu zakona.

(4) Dom može, na preporuku Ustavnopravne komisije i nakon rasprave, oduzeti imunitet delegatu koji krši pravila utvrđena stavovima od (1) do (3) ovog člana, nakon čega se može provesti sudski postupak.

(5) Ustavnopravna komisija može dati prijedlog Domu o oduzimanju imuniteta ako to od nje zatraže Kolegij Doma, neko od stalnih tijela Doma ili najmanje jedan klub naroda. Zahtjev mora biti obrazložen.

Član 12.
(Radnopravni status delegata)

(1) Delegat koji ima status stalno zaposlenog u Domu ima pravo na plaću za obavljanje dužnosti i druge naknade, u skladu sa

zakonom i odlukama nadležne komisije, a svi delegati imaju pravo na delegatski paušal, te pravo na naknadu određenih materijalnih troškova.

(2) Svojim zaključkom Dom, na prijedlog Kolegija Doma, određuje kriterije po kojima delegat, u svojstvu izabranog zvaničnika, ima pravo na status stalno zaposlenog izvan Doma.

Član 13.
(Delegatska legitimacija)

(1) Delegatu se izdaje delegatska legitimacija i glasačka kartica s brojem za čiju je upotrebu odgovoran. Delegatska legitimacija i glasačka kartica s brojem ne mogu se davati nijednom drugom licu ni delegatu.

(2) U delegatskoj legitimaciji s fotografijom navodi se: ime i prezime delegata, imunitetsko pravo i druga prava određena zakonom.

(3) Sadržaj, formu i način vođenja evidencije o delegatskoj legitimaciji i glasačkoj kartici s brojem utvrđuje Kolegij Doma. Sekretar Doma zadužen je za njihovo izdavanje i vođenje evidencije.

Član 14.
(Odgovornost delegata)

(1) U skladu sa Ustavom BiH i zakonom, delegat ne može biti pozvan na krivičnu ni na građansku odgovornost za bilo kakva djela izvršena u okviru svojih dužnosti za vrijeme mandata.

(2) O oduzimanju imuniteta u svakom konkretnom slučaju odlučuje Dom, na prijedlog Ustavnopravne komisije, u skladu s članom 11. (4) i (5) Poslovnika kao i u drugim slučajevima propisanim zakonom.

Član 15.
(Ostavka delegata)

(1) Delegat ima pravo podnijeti ostavku na delegatsku dužnost. Ostavku podnosi predsjedavajućem Doma u pisanoj formi ili usmeno na sjednici Doma, ako Izbornim zakonom BiH nije drugačije regulirano.

(2) Svaki delegat, uključujući i delegata koji je podnio ostavku, može zatražiti hitnu raspravu u vezi s ostavkom. Ako delegat i nakon rasprave ostane pri ostavci, predsjedavajući o tome obavještava nadležno tijelo utvrđeno zakonom kako bi se izvršila njegova zamjena.

POGLAVLJE III. Organizacija Doma

Odjeljak A. Kolegij Doma i Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine

Član 16.
(Sastav Kolegija Doma)

(1) Kolegij Doma (u daljnjem tekstu: Kolegij) čine: predsjedavajući, te prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg Doma.

(2) Ako mjesto predsjedavajućeg, te prvog ili drugog zamjenika predsjedavajućeg ostane upražnjeno, Dom, prema proceduri iz člana 7. ovog poslovnika, bira jednog od svojih članova iz istog konstitutivnog naroda kojem pripada i odsutni predsjedavajući ili zamjenik predsjedavajućeg, koji će popuniti upražnjeno mjesto.

Član 17.
(Dužnosti Kolegija)

Kolegij je zadužen za:

a) ostvarivanje prava i dužnosti delegata, koji su u vezi s obavljanjem njihove dužnosti, te izradu prijedloga kriterija kojim se reguliraju prava i obaveze delegata na profesionalnom radu;

b) ostvarivanje saradnje s Predstavničkim domom, uključujući održavanje zajedničke sjednice oba doma na zahtjev Kolegija Predstavničkog doma, i za održavanje zajedničke sjednice kolegija oba doma;

c) ostvarivanje prava i dužnosti Doma prema Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH, u skladu sa Ustavom BiH, zakonom i ovim poslovnikom;

d) razmatranje inicijativa i prijedloga podnesenih Domu u vezi s njihovom usklađenošću s ovim poslovnikom;

e) ostvarivanje saradnje s političkim strankama, organizacijama i udruženjima građana;

f) konsultacije u vezi s pripremanjem dnevnog reda sjednice Doma;

g) konsultacije u vezi s pripremanjem mogućeg radnog plana;

h) sva druga pitanja koja bi mogla uticati na rad Doma;

i) obavljanje i drugih poslova koje mu Dom i ovaj poslovnik stavljaju u nadležnost.

Član 18.
(Sazivanje sjednice Kolegija)

(1) Kolegij se sastaje po potrebi a najmanje jednom u dvije sedmice - na zahtjev predsjedavajućeg. Međutim, Kolegij može odstupiti

od ovog pravila u periodu od 15. jula do 31. augusta.

(2) Na zahtjev bilo kojeg člana Kolegija, sjednicu Kolegija saziva predsjedavajući u roku od sedam dana.

(3) Kada tako odluči, Kolegij radi u proširenom sastavu, uz učešće predstavnika svakog kluba naroda i/ili predsjedavajućih komisija.

Član 19.
(Odlučivanje u Kolegiju)

Kolegij donosi odluke konsenzusom. Ako napori da se postigne konsenzus ne uspiju, odluke donosi predsjedavajući, uz obavezu da o tome obavijesti Dom.

Član 20.
(Drugi učesnici na sjednicama Kolegija)

(1) Sjednici Kolegija, po potrebi, mogu prisustvovati i ostali delegati i lica koja pozove predsjedavajući, a koja nemaju pravo odlučivanja.

(2) Predstavnik Vijeća ministara BiH poziva se na sjednice ili dijelove sjednica Kolegija na kojima se razmatraju pitanja iz člana 17. tač. f) i g) ovog poslovnika i u drugim slučajevima prema ocjeni Kolegija.

Član 21.
(Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine)

(1) Sjednica Zajedničkog kolegija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zajednički kolegij) održava se najmanje jednom mjesečno.

(2) Zajedničkim kolegijem naizmjenično predsjedavaju predsjedavajući domova. Prvu sjednicu Zajedničkog kolegija sazivaju predsjedavajući oba doma. Sljedeću sjednicu saziva predsjedavajući Doma koji predsjedava sjednicom.

(3) Zajednički kolegij odluke donosi konsenzusom.

(4) Kada se tako odluči, u radu Zajedničkog kolegija mogu učestvovati predstavnici klubova naroda i klubova poslanika.

(5) Zajednički kolegij zadužen je za:

a) iniciranje i koordiniranje međuparlamentarne saradnje;

b) imenovanje članova privremenih delegacija koje učestvuju na međuparlamentarnim skupovima, o čemu obavještavaju klubove naroda i klubove poslanika;

c) odlučivanje o načinu i rokovima rasprava u vezi s odlukama koje zahtijevaju odobrenje oba doma;

d) utvrđivanje kriterija za izbor članova stalnih delegacija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;

e) sazivanje i organiziranje zajedničke sjednice oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;

f) sazivanje zajedničkih sastanaka s Vijećem ministara BiH;

g) imenovanje sekretara zajedničkih komisija oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine;

h) obavljanje i drugih poslova koje mu u nadležnost stavljaju domovi i poslovnici domova.

Odjeljak B. Predsjedavajući Doma

Član 22.
(Predsjedavajući Doma i rotacija)

(1) Predsjedavajući Doma automatski se rotira na toj dužnosti, bez glasanja, svakih osam mjeseci, počevši od dana izbora predsjedavajućeg.

(2) Ako predsjedavajući nije u mogućnosti prisustvovati sjednici Doma, dužnost predsjedavajućeg obavlja prvi zamjenik predsjedavajućeg. Ako prvi zamjenik predsjedavajućeg također nije u mogućnosti prisustvovati sjednici Doma, dužnost predsjedavajućeg obavlja drugi zamjenik predsjedavajućeg.

Član 23.
(Dužnosti predsjedavajućeg Doma)

(1) Predsjedavajući Doma:

a) predstavlja Dom;

b) učestvuje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Doma;

c) učestvuje u pripremi, saziva i predsjedava sjednicom Kolegija;

d) inicira raspravu o pitanjima iz nadležnosti Doma;

e) usmjerava raspravu, daje riječ učesnicima u raspravi i oduzima je prema ovom poslovniku;

f) ograničava trajanje rasprave u vezi s jednim ili više pitanja, ako je potrebno, kako bi se osiguralo razmatranje usvojenog dnevnog reda u cjelini;

g) preduzima sve potrebne mjere kako bi se osigurala mirna i uredna rasprava, uključujući i odgađanja za kraći vremenski period;

h) brine o dosljednoj primjeni ovog poslovnika;

i) zadužen je za primjenu principa javnosti rada Doma i komisija Doma;

j) brine o ostvarivanju prava i dužnosti delegata u Domu u vezi s obavljanjem njihovih dužnosti iz nadležnosti Doma;

k) potpisuje zakone i druge akte koje Dom usvoji;

l) daje uputstva sekretaru Doma u vezi s obavljanjem zadataka i dužnosti;

m) obavlja i druge dužnosti u skladu s odlukama Doma.

(2) Prilikom primjene pomenutih ovlaštenja predsjedavajući Doma konsultira se sa zamjenicima predsjedavajućeg.

Odjeljak C. Komisije Doma

Član 24.
(Komisije)

Dom osniva stalne i privremene komisije Doma i, zajedno s Predstavničkim domom, zajedničke stalne i privremene komisije oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: PSBiH).

Član 25.
(Stalne komisije Doma)

Dom ima sljedeće stalne komisije:

a) Ustavnopravnu komisiju;

b) Komisiju za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije;

c) Komisiju za finansije i budžet.

Član 26.
(Ustavnopravna komisija)

(1) Ustavnopravna komisija:

a) prati provođenje Ustava BiH;

b) razmatra pitanja značajna za ustavni poredak Bosne i Hercegovine i daje inicijativu za amandmane na Ustav BiH;

c) ispituje i dostavlja Domu mišljenja o prijedlozima za amandmane na Ustav BiH;

d) kada Dom ocijeni potrebnim, provodi javnu raspravu o prijedlozima amandmana na Ustav BiH ili prijedlozima zakona, te obavještava Dom o rezultatima javne rasprave;

e) razmatra prijedloge zakona koje Dom treba usvojiti, u vezi s njihovom usklađenošću sa Ustavom BiH i pravnim sistemom, kao i u pogledu pravne obrade te Domu podnosi izvještaj s mišljenjem i prijedlozima i pravno-tehničkim ispravkama očiglednih grešaka u tekstu;

f) razmatra pitanja zakonodavne metodologije i druga pitanja značajna za usklađenost pravno-tehničke obrade akata koje Dom treba usvojiti;

g) dostavlja mišljenja Ustavnom sudu BiH;

h) učestvuje u pripremi programa rada iz oblasti zakonodavne aktivnosti Doma;

i) utvrđuje, zajedno s odgovarajućom komisijom Predstavničkog doma, prečišćeni tekst zakona i drugih propisa kada i ako ih na to ovlaste oba doma PSBiH;

j) u skladu s članom 11. Poslovnika, razmatra prijedloge za oduzimanje imuniteta i u vezi s tim predlaže odgovarajuće odluke Domu.

(2) Komisija razmatra pitanja koja se odnose na: pravni sistem;

izborni sistem; Vijeće ministara BiH; državne praznike; grb, zastavu i državnu himnu BiH; pečat BiH; državnu administraciju; provođenje međunarodnog i domaćeg krivičnog zakonodavstva; te druga pitanja iz nadležnosti Doma koja nisu u nadležnosti drugih komisija.

Član 27.
(Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije)

(1) Komisija za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, saobraćaj i komunikacije:

a) prati vođenje vanjske politike Predsjedništva BiH i Vijeća ministara BiH;

b) razmatra pitanja saradnje Bosne i Hercegovine s Ujedinjenim narodima i međunarodnom zajednicom;

c) razmatra pitanja međuparlamentarne saradnje s odgovarajućim komisijama parlamenata drugih zemalja;

d) razmatra pitanja saradnje s Vijećem Evrope, Interparlamentarnom unijom, Centralnoevropskom inicijativom i Organizacijom za sigurnost i saradnju u Evropi, te drugim međunarodnim organizacijama;

e) razmatra pitanja rada s institucijama BiH, kompetentnim za pitanja vanjskih poslova i međunarodnih odnosa;

f) razmatra aktivnosti stalnih ili privremenih delegacija PSBiH u međuparlamentarnim institucijama;

g) razmatra pitanja saglasnosti za ratificiranje međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija;

h) razmatra pitanja otkazivanja međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija;

i) razmatra pitanja koja se odnose na vanjskotrgovinsku politiku;

j) razmatra pitanja koja se odnose na sporazume o međunarodnoj trgovini;

k) razmatra pitanja koja se odnose na carinsku politiku;

l) razmatra pitanja koja se odnose na tarife, propise i zakone iz svoje oblasti;

m) razmatra pitanja koja se odnose na međunarodne obaveze Bosne i Hercegovine;

n) razmatra odnose s međunarodnim trgovinskim institucijama;

o) razmatra pitanja koja se odnose na putne isprave;

p) razmatra pitanja koja se odnose na boravak i kretanje stranaca;

r) razmatra pitanja koja se odnose na uspostavu i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacija;

s) razmatra pitanja koja se odnose na reguliranje međuentitetskog saobraćaja;

t) razmatra pitanja koja se odnose na kontrolu zračnog saobraćaja;

u) razmatra pitanja koja se odnose na kontrolu frekvencija.

(2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti međunarodnih i vanjskih poslova, vanjske trgovine, carina, saobraćaja i komunikacija.

Član 28.
(Komisija za finansije i budžet)

(1) Komisija za finansije i budžet razmatra pitanja koja se odnose na:

a) Centralnu banku BiH;

b) bankarstvo, osim politike bankarstva;

c) vanjski dug;

d) finansiranje institucija BiH - oporezivanjem, akumulacijom duga ili drugih sredstava;

e) funkcioniranje finansijskih institucija na nivou Bosne i Hercegovine;

f) propise u oblasti finansija i budžeta;

g) razmatranje, izvršenje i nadzor nad izvršenjem budžeta Bosne i Hercegovine;

h) razmatranje izvještaja iz člana 168.(2);

i) razmatranje odluka o akumulaciji duga, javnim pozajmicama i drugim finansijskim obavezama Bosne i Hercegovine;

j) izvještaje Ureda za reviziju institucija BiH.

(2) Komisija, u saradnji s odgovarajućim tijelom Predstavničkog doma, priprema i dostavlja budžet Doma i zajednički budžet PSBiH Vijeću ministara BiH do 15. septembra svake godine, kako bi bio uvršten u prijedlog zakona o budžetu institucija BiH za sljedeću godinu.

(3) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti finansija i budžeta, u skladu s ovim poslovnikom.

Član 29.
(Privremene komisije Doma)

(1) Dom svojim zaključkom može, na prijedlog delegata ili kluba naroda, osnovati privremene komisije Doma ili, na prijedlog Predstavničkog doma, privremene zajedničke komisije:

a) za izvršenje ili pripremanje određenog akta ili pitanja,

b) istražne komisije.

(2) Predlagač je dužan predložiti ciljeve i zadatke komisije.

(3) Zadaci i sastav komisije utvrđuju se zaključkom Doma.

Odjeljak D. Opće odredbe o komisijama Doma

Član 30.
(Imenovanje članova)

Nakon što osnuje komisiju, Dom imenuje njene članove. Imenovanje mora biti u skladu s raspodjelom mjesta u Domu.

Član 31.
(Sastav komisije)

(1) Komisija nema više od šest članova. Raspodjela mjesta mora biti proporcionalna klubovima naroda u Domu, od kojih su dvije trećine članova izabrane s teritorije Federacije BiH, a jedna trećina s teritorije Republike Srpske.

(2) Komisija među svojim članovima bira predsjedavajućeg, te prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg. Oni se biraju iz tri konstitutivna naroda.

Član 32.
(Saradnja s drugim komisijama)

Komisija sarađuje s drugim komisijama Doma, odgovarajućim komisijama Predstavničkog doma i zajedničkim komisijama o pitanjima od zajedničkog interesa.

Član 33.
(Saradnja s drugim institucijama)

U obavljanju dužnosti iz svoje nadležnosti, komisija može sarađivati s odgovarajućim tijelima Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH i entitetskih parlamenata, te drugim tijelima i institucijama na svim nivoima vlasti, kao i grupom građana.

Član 34.
(Ovlaštenja komisije)

Komisija može:

a) provesti javna ili zatvorena saslušanja, samostalno ili s drugim nadležnim komisijama;

b) pozivati i saslušati svjedoke iz bilo koje institucije u Bosni i Hercegovini i može od njih zahtijevati da odgovore na sva pitanja i iznesu sve činjenice i informacije, kao i one koje predstavljaju državnu tajnu;

c) pokrenuti pitanje odgovornosti za neodazivanje pozivu komisije, davanje lažnih ili netačnih izjava komisiji pod zakletvom;

d) zahtijevati izvještaj od bilo kojeg izabranog i imenovanog zvaničnika, službenika ili institucije;

e) zahtijevati pomoć revizora;

f) zatražiti pomoć nezavisnih stručnjaka van institucija u Bosni i Hercegovini.

Član 35.
(Mišljenja, prijedlozi i izvještaji komisije)

(1) Komisija daje mišljenja, podnosi prijedloge i izvještaje Domu i obavlja druge poslove kako je propisano ovim poslovnikom ili zakonom. Komisija odlučuje o pitanjima koja su joj određena glasanjem u Domu, što ne uključuje i odgovornost za usvajanje zakona.

(2) Komisija podnosi Domu jednom godišnje izvještaj o svom radu.

Član 36.
(Organiziranje rada komisije)

Predsjedavajući komisije, u saradnji s njenim sekretarom, organizira rad komisije. Predsjedavajući komisije ima ista ovlaštenja i kompetencije kao predsjedavajući Doma, primijenjeno na postupke i rasprave u komisiji.

Član 37.
(Predsjedavajući komisije)

(1) Ako predsjedavajući komisije nije u mogućnosti prisustvovati sjednici komisije, dužnost predsjedavajućeg obavlja prvi zamjenik predsjedavajućeg. Ako prvi zamjenik predsjedavajućeg također nije prisutan, dužnost predsjedavajućeg obavlja drugi zamjenik predsjedavajućeg.

(2) Ako mjesto predsjedavajućeg komisije ili jednog od njegovih zamjenika ostane upražnjeno, komisija određuje jednog od svojih članova da privremeno popuni upražnjeno mjesto i o tome obavještava Dom.

Član 38.
(Sazivanje sjednice komisije)

(1) Sjednicu komisije saziva predsjedavajući komisije na vlastitu inicijativu i na prijedlog Kolegija ili zamjenika predsjedavajućeg te komisije ili najmanje jedne trećine članova komisije, kao i u slučaju iz člana 37.(1) ovog poslovnika.

(2) Predsjedavajući saziva sjednicu komisije pet dana prije njenog održavanja, a iz opravdanih razloga sjednica se može sazvati u kraćem roku. Delegatu se na vrijeme dostavlja materijal koji je u vezi s dnevnim redom sjednice.

(3) Ako predsjedavajući komisije ne sazove sjednicu kada se to od njega zatraži, sjednicu saziva jedan od zamjenika predsjedavajućeg komisije.

(4) Sjednici komisije mogu prisustvovati delegati koji nisu članovi te komisije, kao i stručnjaci za pojedine oblasti, bez prava odlučivanja.

Član 39.
(Odlučivanje)

(1) Komisija odlučuje prostom većinom, uz uslov da ima kvorum u kojem moraju biti zastupljena sva tri konstitutivna naroda.

(2) Prilikom donošenja konačnih odluka o kojima se ne izjašnjava Dom, komisija odlučuje većinom u kojoj moraju biti zastupljena sva tri konstitutivna naroda, s tim što predsjedavajući te prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg komisije nastoje postići saglasnost. Ako se postigne saglasnost, o odluci se ponovo glasa na sjednici komisije.

Član 40.
(Potkomisija i angažiranje stručnjaka)

(1) Radi proučavanja određenih pitanja iz svoje nadležnosti, izrade izvještaja ili pripremanja zakona i drugih akata, komisija može osnovati potkomisiju ili radnu grupu i utvrditi njen djelokrug.

(2) Komisija može zatražiti privremenu pomoć stručnjaka s liste koju su potvrdila oba doma PSBiH.

(3) Javni konkurs raspisuju i provode stručne službe Sekretarijata PSBiH na osnovu kriterija koje je utvrdila Zajednička komisija za administrativne poslove.

(4) Zajednička komisija za administrativne poslove utvrđuje i predlaže Domu listu stručnjaka usaglašenu s nadležnim komisijama.

Odjeljak E. Zajedničke komisije oba doma PSBiH

Član 41.
(Mišljenja, prijedlozi i izvještaji zajedničkih komisija oba doma PSBiH)

(1) Zajedničke komisije (u daljnjem tekstu: zajedničke komisije) domovima daju svoja mišljenja, podnose prijedloge i izvještaje i obavljaju i druge poslove kako je propisano poslovnicima oba doma. Zajedničke komisije odlučuju i o drugim pitanjima koja im domovi stave u nadležnost, s tim što se na zajedničke komisije ne može prenijeti nadležnost za usvajanje zakona.

(2) Domovi svojim zaključkom mogu, na prijedlog delegata, poslanika, klubova naroda i klubova poslanika, osnovati privremene zajedničke komisije, radi praćenja, razmatranja i istraživanja specifičnih pitanja, kao i za pripremanje i prezentiranje prijedloga za usvajanje zakona ili drugih akata iz nadležnosti oba doma.

Član 42.
(Osnivanje zajedničkih komisija)

(1) Zajednička komisija ima 12 članova, od kojih se šest bira iz Doma a šest iz Predstavničkog doma, s tim da se dvije trećine članova biraju s teritorije Federacije BiH a jedna trećina s teritorije Republike Srpske.

(2) Prvu sjednicu zajedničke komisije sazivaju predsjedavajući oba doma.

(3) Zajednička komisija među svojim članovima bira predsjedavajućeg, te prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg, koji se biraju iz tri konstitutivna naroda. Predsjedavajući i prvi zamjenik predsjedavajućeg ne mogu biti članovi istog doma.

(4) Zajedničke komisije mogu zatražiti povremenu pomoć stručnjaka, koji će biti angažirani s liste stručnjaka, kako je definirano članom 40. Poslovnika.

Član 43.
(Kvorum i odlučivanje)

(1) Kvorum za rad zajedničke komisije čini sedam članova komisije, od čega je najmanje polovina članova komisije iz svakog doma, uz uslov da ta natpolovična većina obuhvata najmanje po jednog predstavnika svakog konstitutivnog naroda iz Doma.

(2) Zajednička komisija odlučuje prostom većinom, uz uslov da ona obuhvata najmanje jednu trećinu članova svakog doma i po jednog predstavnika svakog konstitutivnog naroda. Izuzetno od ove odredbe, kada Zajednička komisija za administrativne poslove donosi konačne odluke, primjenjuju se odredbe Poslovnika koje se odnose na glasanje-odlučivanje u Domu, s tim da predsjedavajući te prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg komisije nastoje postići saglasnost.

Član 44.
(Izvještaj o radu)

Zajednička komisija podnosi izvještaj o radu po potrebi, a najmanje jednom godišnje.

Član 45.
(Predsjedavajući zajedničkih komisija)

Domovi u zajedničkim komisijama imaju jednu polovinu, a najmanje jednu trećinu predsjedavajućih.

Član 46.
(Rad zajedničkih komisija)

Zajedničke komisije u svom radu primjenjuju ostale opće odredbe poslovnika domova o radu komisija.

Član 47.
(Stalne zajedničke komisije)

Domovi imaju sljedeće stalne zajedničke komisije:

a) Zajedničku komisiju za odbranu i sigurnost BiH;
b) Zajedničku sigurnosno-obavještajnu komisiju za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH;
c) Zajedničku komisiju za ekonomske reforme i razvoj;
d) Zajedničku komisiju za evropske integracije;
e) Zajedničku komisiju za administrativne poslove;
f) Zajedničku komisiju za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku.

Član 48.
(Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH)

(1) Zajednička komisija za odbranu i sigurnost BiH:

a) razmatra i prati provođenje sigurnosne i odbrambene politike Bosne i Hercegovine;
b) prati rad i razmatra izvještaje Stalnog komiteta za vojna pitanja, Ministarstva odbrane BiH, Ministarstva sigurnosti

BiH i drugih izvršnih tijela koja se bave pitanjima iz oblasti sigurnosti i odbrane i o tome izvještava PSBiH, s posebnim osvrtom na: izvještaje, kratkoročne i dugoročne planove u vezi sa strukturom Oružanih snaga BiH, kadrovsku politiku i regrutiranje, plaće i naknade, obrazovanje i obuku pripadnika Oružanih snaga BiH, profesionalno ponašanje i etičke standarde za civilno i vojno osoblje, opremanje vojske, rad vojne industrije, nabavku sredstava i uvoz i izvoz oružja i vojne opreme, materijalnu pomoć i ugovore sa stranim firmama koje pružaju usluge odbrambenim institucijama na komercijalnoj osnovi, borbenu gotovost, vojne vježbe i operacije, uključujući provođenje međunarodnih obaveza i međunarodne operacije podrške miru;

c) razmatra zakone i amandmane na zakone iz nadležnosti Komisije;

d) razmatra i dostavlja mišljenja i preporuke, izmjene i dopune na prijedlog budžeta za odbranu;

e) razmatra izvještaje o izvršenju budžeta za odbranu, kao i izvještaje o reviziji institucija iz oblasti odbrambene i sigurnosne politike Bosne i Hercegovine;

f) razmatra pitanja saradnje Bosne i Hercegovine s Ujedinjenim narodima, Organizacijom za sigurnost i saradnju u Evropi, NATO-om, Paktom stabilnosti Jugoistočne Evrope i drugim organizacijama i zemljama u oblasti sigurnosti i odbrane;

g) razmatra aktivnosti stalnih i privremenih delegacija Bosne i Hercegovine u međunarodnim i međuparlamentarnim institucijama iz oblasti sigurnosti i odbrane;

h) razmatra i dostavlja mišljenja PSBiH o ratificiranju i provođenju međunarodnih ugovora iz oblasti sigurnosti i odbrane;

i) ostvaruje saradnju s nadležnim parlamentarnim komisijama bh.entiteta, drugih država, kao i s međunarodnim organizacijama i drugim odbrambenim tijelima.

(2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti sigurnosti BiH.

Član 49.
(Zajednička sigurnosno-obavještajna komisija za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH)

(1) Zajednička sigurnosno-obavještajna komisija za nadzor nad radom Obavještajno-sigurnosne agencije BiH:

a) nadzire zakonitost rada Agencije;

b) raspravlja i daje mišljenja o imenovanju generalnog direktora i zamjenika generalnog direktora;

c) razmatra izvještaje predsjedavajućeg o pitanjima iz njegove nadležnosti, uključujući mjere preduzete radi rješavanja svih problema u Agenciji utvrđenih prilikom provođenja inspekcijske kontrole, revizije ili istrage;

d) razmatra izvještaje generalnog direktora o radu i troškovima Agencije, te posebno analizira načine trošenja budžetskih sredstava;

e) daje mišljenja o detaljnom prijedlogu budžeta Agencije;

f) razmatra izvještaje glavnog inspektora;

g) zahtijeva od zaposlenih u Agenciji da, uz pomoć predsjedavajućeg, osiguravaju stručne savjete kada je to potrebno radi obavljanja nadzora;

h) provodi istrage o radu Agencije.

(2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti rada Agencije u skladu sa Zakonom o Obavještajno-sigurnosnoj agenciji BiH, kao i u drugim posebnim zakonima iz kojih proističe odgovarajuća nadležnost.

Član 50.
(Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj)

(1) Zajednička komisija za ekonomske reforme i razvoj razmatra pitanja koja se odnose na:

a) ekonomske reforme koje su u nadležnosti institucija BiH;

b) prijedloge reformi ili inicijative za izmjene zakona koje Komisiji dostavljaju predstavnici građanskog društva, odnosno udruženja privrednika, unije poslodavaca, sindikata, agencija za regionalni razvoj, udruženja građana ili drugih nevladinih interesnih grupa;

c) monetarnu politiku;

d) politiku vanjskog zaduživanja;

e) odnose s međunarodnim finansijskim institucijama;

f) politiku i program rekonstrukcije i razvoja Bosne i Hercegovine;

g) definiranje mjera ekonomske politike;

h) fiskalnu i kreditnu politiku Bosne i Hercegovine;

i) politiku bankarstva;

j) statistiku, mjere i standarde.

(2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti ekonomskih reformi, rekonstrukcije i razvoja Bosne i Hercegovine.

Član 51.
(Zajednička komisija za evropske integracije)

(1) Zajednička komisija za evropske integracije razmatra pitanja koja se odnose na:

a) raspravljanje općih pitanja koja su u vezi s evropskim integracijama;

b) praćenje izvršavanja prava i obaveza Bosne i Hercegovine proizašlih iz međunarodnih ugovora koji se odnose na Vijeće Evrope;

c) koordiniranje rada matičnih radnih tijela u vezi s evropskim integracijama i dostavljanje mišljenja, preporuka i upozorenja tim radnim tijelima;

d) analiziranje posljedica interakcijske strategije za Bosnu i Hercegovinu i pripremu sveobuhvatnih izvještaja;

e) nadziranje izrade studije izvodljivosti i praćenje provođenja pretpristupne (Proces stabilizacije i pridruživanja) i pristupne strategije Bosne i Hercegovine;

f) nadziranje provođenja usklađivanja zakona Bosne i Hercegovine s acquis communautaire (pozitivnom legislativom EU) kada Komisija stekne uslove za to;

g) saradnju s institucijama u Bosni i Hercegovini (posebno s Direkcijom za evropske integracije BiH), institucijama EU i drugih zemalja u vezi s pitanjima integracije;

h) organiziranje prezentacije javnog mišljenja o pitanjima integracije;

i) prikupljanje, pohranjivanje i sistematsko prezentiranje članovima Komisije informacija u vezi s EU;

j) nadzor nad korištenjem dodijeljenih sredstava EU;

k) obavljanje drugih poslova u vezi s evropskim pitanjima koji ne spadaju u nadležnost ostalih radnih tijela;

l) održavanje javnog saslušanja u vezi s pitanjima evropskih integracija radi prikupljanja mišljenja predstavnika civilnog društva, nevladinih organizacija, intelektualaca, kao i vladinih i nevladinih eksperata u određenim sferama.

(2) Komisija razmatra i druga pitanja u vezi s evropskim integracijama.

Član 52.
(Zajednička komisija za administrativne poslove)

(1) Zajednička komisija za administrativne poslove:

a) usvaja akte koji reguliraju visinu plaća i naknada za sve zaposlene u PSBiH;

b) usvaja akte koji reguliraju visinu naknada za specifične materijalne troškove zaposlenih u PSBiH, donosi pojedinačne akte o plaćama i naknadama materijalnih i drugih troškova, naknadama i dnevnicama za angažiranje stručnjaka i svjedoka, kao i naknadama određenih materijalnih troškova savjetnika;

c) u saradnji s nadležnim tijelima oba doma, prati i razmatra izvještaje o izvršenju budžeta PSBiH i o tome izvještava domove te donosi sve akte PSBiH kojima se regulira trošenje, odnosno korištenje sredstava utvrđenih budžetom PSBiH;

d) obavlja aktivnosti u vezi s nekretninama u vlasništvu PSBiH, posebno s korištenjem stanova za zaposlene u PSBiH i raspolaganjem stanovima; odlučuje o njihovoj dodjeli na korištenje, zamjeni i jednokratnom prijenosu prava korištenja, u skladu sa zakonom;

e) odlučuje o dodjeli privremenog smještaja zaposlenim u skladu sa zakonom i aktima PSBiH;

f) daje saglasnost na Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Sekretarijata, u skladu s Odlukom o organizaciji Sekretarijata koju donosi PSBiH;

g) daje prijedlog i mišljenje o promjeni organizacije Sekretarijata;

h) definira uslove za korištenje automobila u obavljanju službenih dužnosti;

i) na osnovu godišnjih izvještaja klubova o utrošku sredstava i iskazanih godišnjih potreba klubova, odlučuje i godišnje izvještava Dom o preraspodjeli finansijskih sredstava, prostorija, kao i administrativnih, tehničkih i drugih usluga za rad klubova;

j) utvrđuje kriterije za angažiranje stručnjaka i svjedoka za potrebe komisija i drugih radnih tijela Doma.

(2) Komisija razmatra i druga administrativna pitanja iz nadležnosti domova.

Član 53.
(Zajednička komisija za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku)

(1) Zajednička komisija za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku razmatra pitanja koja se odnose na:

a) ostvarivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, zagarantiranih Ustavom BiH i zakonodavstvom BiH, od državnih organa, javnih institucija i organizacija koje obavljaju javna ovlaštenja, u slučajevima koje iznese Ombudsmen, građani i entiteti, te o tome izvještava domove;

b) državljanstvo;

c) imigraciju, izbjeglice i azil;

d) provođenje aneksa 6. i 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir;

e) razvoj i probleme u realizaciji i zaštiti ljudskih prava i sloboda, te mjera za njihovu efikasniju zaštitu. Komisija neće razmatrati pitanja koja su u toku rješavanja na sudovima i druge sporove, osim ako se radi o

neprihvatljivom kašnjenju u postupku ili evidentnoj zloupotrebi vlasti i samovolji na koju ukaže Ombudsmen;

f) prijedloge koje dostavljaju građani, uz obavještavanje podnosioca o ishodu;

g) peticije u vezi s povredama ljudskih prava i osnovnih sloboda, usvajajući odgovarajuće mjere i obavještavajući podnosioca i domove o usvojenim odlukama;

h) saradnju s Komisijom za ljudska prava (predviđenom Aneksom 6.) i Komisijom za raseljena lica i izbjeglice (predviđenom Aneksom 7. Općeg okvirnog sporazuma za mir), kao i komisijama za ljudska prava u Parlamentu Federacije BiH i Narodnoj skupštini Republike Srpske;

i) razmatranje pitanja u vezi s ostvarivanjem prava djeteta - posebno poboljšanjem statusa djeteta u Bosni i Hercegovini;

j) podsticanje aktivnosti u institucijama BiH na provođenju Konvencije o pravima djeteta, kao i podsticanje i ostvarivanje saradnje s komisijama entitetskih parlamenata na poboljšanju statusa djeteta i provođenje Konvencije o pravima djeteta;

k) razmatranje predloženih zakona i drugih propisa u pogledu prava djeteta i sprečavanje diskriminacije prava djeteta;

l) razmatranje pitanja u vezi s ostvarivanjem prava mladih - posebno unapređenjem prava mladih u Bosni i Hercegovini;

m) podsticanje aktivnosti u institucijama BiH na usvajanju i provođenju najznačajnijih međunarodnih dokumenata o pitanju mladih;

n) razmatranje prijedloga dokumenata i izvještaja institucija BiH koji se odnose na prava djeteta i na pitanja mladih, te

razmatranje priprema za učešće delegacija Bosne i Hercegovine na međunarodnim skupovima na kojima se razmatraju pitanja prava djeteta i pitanja mladih;

o) analiziranje izvještaja o provođenju Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH koje obavlja Izborna komisija BiH;

p) upozoravanje izabranih zvaničnika PSBiH i Vijeća ministara BiH na odredbe Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH radi njegove dosljedne primjene;

r) razmatranje sa Izbornom komisijom BiH mogućih slučajeva kršenja Zakona o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH izabranih zvaničnika PSBiH i Vijeća ministara BiH;

s) pripremanje i utvrđivanje prijedloga kodeksa ponašanja za delegate i poslanike u PSBiH.

(2) Komisija razmatra i druga pitanja iz oblasti ljudskih prava, ostvarivanja prava djeteta, mladih, imigracije, izbjeglica, azila i etike.

POGLAVLJE IV. Sjednice Doma i zajedničke sjednice oba doma PSBiH

Odjeljak A. Radni plan Doma

Član 54.
(Godišnji radni plan)

(1) Kolegij utvrđuje orijentacioni radni plan Doma za jednogodišnji period. Taj plan uključuje pitanja i rokove za njihovu raspravu na sjednicama Doma.

(2) Radi izrade radnog plana, Kolegij će zatražiti od Predsjedništva BiH, Vijeća ministara BiH i svih komisija i klubova naroda da iznesu prijedloge i mišljenja u roku koji odredi Kolegij.

(3) Imajući u vidu sve ove prijedloge i bilo koje drugo pitanje koje je već u postupku, sekretar Doma dostavlja Kolegiju prijedlog radnog plana na razmatranje. Kad Kolegij usvoji radni plan, dostavlja ga delegatima, svim komisijama i klubovima naroda kao i Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

Član 55.
(Mjesečni radni plan)

Kolegij utvrđuje kalendar za idući mjesec, uključujući datume ili sedmice u kojima su predviđene sjednice Doma. Kolegij dostavlja kalendar delegatima, Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH i komisijama Doma.

Odjeljak B. Sazivanje sjednice, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda

Član 56.
(Sazivanje sjednice - predsjedavajući)

(1) Predsjedavajući, u konsultacijama sa zamjenicima predsjedavajućeg, saziva sjednicu Doma i predlaže dnevni red prema radnom planu.

(2) Poziv za sjednicu Doma dostavlja se delegatu najmanje sedam dana prije dana održavanja planirane sjednice, osim ako je ovim poslovnikom drugačije propisano. Dnevni red, materijal pripremljen za sjednicu i, ako je to slučaj, zapisnik prethodne sjednice dostavlja se delegatu s pozivom za sjednicu.

(3) U opravdanim slučajevima, dnevni red, izmjena ili dopuna dnevnog reda može biti predložena za vrijeme održavanja sjednice Doma, a materijal podijeljen na samoj sjednici.

(4) U hitnim slučajevima i na zahtjev jednog kluba naroda ili najmanje pet delegata, ili na osnovu vlastite odluke, predsjedavajući može sazvati sjednicu u roku od tri dana. U tom slučaju dnevni red sjednice, kao i u ostalim opravdanim slučajevima, može biti predložen za vrijeme njenog održavanja, a materijal podijeljen na samoj sjednici.

Član 57.
(Sazivanje sjednice - zamjenik predsjedavajućeg)

(1) Zamjenik predsjedavajućeg saziva sjednicu ako je predsjedavajući spriječen sazvati sjednicu Doma.

(2) Zamjenik predsjedavajućeg saziva sjednicu Doma najkasnije u roku od tri dana ako predsjedavajući Doma ne sazove sjednicu u roku iz člana 56.(4) ovog poslovnika.

Član 58.
(Utvrđivanje dnevnog reda)

(1) Kolegij uvrštava u dnevni red prijedloge zakona i izvještaje komisija i svaku drugu tačku koja je obavezna, u skladu s ovim poslovnikom.

(2) Obavezna tačka je ona koja je prošla proceduru u skladu s Poslovnikom ili ako to jednoglasnom odlukom traži komisija Doma.

(3) Kolegij može u dnevni red uvrstiti i druga pitanja koja su ovlašteni predlagači dostavili Domu i koja spadaju u njegovu nadležnost.

Član 59.
(Dopuna ili izmjena dnevnog reda)

(1) Na početku sjednice, svaki delegat kao i svaki ovlašteni predlagač ima pravo tražiti izostavljanje svake neobavezne tačke i predlaganje nove. Izostavljanje obaveznih tačaka iz člana 58.(2) ovog poslovnika nije dozvoljeno.

(2) Delegat ne može izlagati duže od tri minute niti elaborirati suštinu pitanja koje je predloženo kao tačka dnevnog reda, ako Kolegij, na zahtjev delegata, ne odluči drugačije.

Član 60.
(Glasanje o dopunama ili izmjenama dnevnog reda)

Ako nisu predložene izmjene dnevnog reda, on se smatra usvojenim. U slučaju da su predložene izmjene dnevnog reda i nakon što delegati izraze svoje stavove u vezi s tim prijedlogom, Dom glasa o svakoj predloženoj izmjeni. Glasa se redoslijedom kojim su delegati predlagali izmjene.

Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedavanje i učešće u radu

Član 61.
(Kvorum)

(1) Na početku svake sjednice i prije glasanja, predsjedavajući utvrđuje da li ima kvoruma i o tome obavještava Dom.

(2) Kvorum čini devet delegata, uz uslov da su prisutna najmanje tri bošnjačka, tri hrvatska i tri srpska delegata.

(3) Ako se utvrdi da nema kvoruma, predsjedavajući daje pauzu u trajanju do 60 minuta, tokom koje pokušava naći rješenje.

Član 62.
(Učešće na sjednici Doma)

(1) Predlagač, odnosno predstavnik predlagača dužan je učestvovati na sjednici Doma i na sjednici komisije Doma.

(2) Članovi Predsjedništva BiH mogu, a članovi Vijeća ministara BiH imaju pravo i dužnost učestvovati na sjednicama Doma.

(3) U slučaju odsustva predlagača pitanja o kojem se raspravlja na sjednici Doma, Dom može odlučiti da raspravu prekine, odgodi ili vodi i bez prisustva predlagača.

(4) Gosti koje pozove predsjedavajući mogu učestvovati na sjednici, u skladu s ovim poslovnikom.

Član 63.
(Učešće u raspravi)

(1) Svaki delegat ili drugi učesnik sjednice Doma može govoriti kad zatraži i dobije riječ od predsjedavajućeg, ali ne duže od 10 minuta.

(2) Predlagač zakona ima pravo i obavezu prije početka rasprave obrazložiti prijedlog zakona u trajanju do 15 minuta.

(3) Prijave za učešće u raspravi mogu se podnijeti do kraja rasprave.

(4) Predsjedavajući daje riječ delegatima redoslijedom kojim su se prijavili.

Član 64.
(Povreda Poslovnika i korekcija citata)

(1) Predsjedavajući daje riječ delegatu koji želi govoriti o povredi Poslovnika ili o nepridržavanju utvrđenog dnevnog reda, odmah nakon što je on zatraži. Izlaganje po prigovoru ne

može trajati duže od tri minute, nakon čega će predsjedavajući riješiti ovo pitanje.

(2) Delegat može zatražiti riječ da bi korigirao citat koji je netačno naveden i koji može biti razlog nesporazuma ili koji traži objašnjenje. Predsjedavajući daje riječ delegatu nakon što delegat čija je izjava prouzrokovala potrebu za objašnjenjem završi svoje izlaganje. Delegat se u tom slučaju mora ograničiti na korekciju, odnosno objašnjenje koje ne može trajati duže od tri minute.

Član 65.
(Poštivanje dnevnog reda)

Delegat ili drugi učesnik u raspravi može govoriti samo o pitanju o kojem se raspravlja, u skladu s utvrđenim dnevnim redom. Ako odstupi od dnevnog reda, predsjedavajući ga upozorava. U slučaju da se i nakon ovog upozorenja ne bude pridržavao dnevnog reda, predsjedavajući mu uskraćuje pravo da govori.

Član 66.
(Učešće predsjedavajućeg u raspravi)

Ako želi učestvovati u raspravi, predsjedavajući napušta mjesto predsjedavajućeg i izlazi za govornicu. Za to vrijeme sjednicom predsjedava prvi zamjenik predsjedavajućeg.

Odjeljak D. Održavanje reda

Član 67.
(Mjere zbog nepoštivanja dnevnog reda ili Poslovnika)

(1) Predsjedavajući održava red za vrijeme sjednice. Svi prisutni obavezni su se pridržavati njegovih uputstava.

(2) Predsjedavajući može upozoriti delegata koji svojim ponašanjem ili govorom za vrijeme sjednice ne poštuje red ili odredbe ovog poslovnika.

(3) Delegatu koji je tokom iste sjednice dva puta upozoren zbog nepoštivanja reda i odredbi ovog poslovnika uskraćuje se pravo da govori - ako i dalje bude ometao red i primjenu ovog poslovnika.

(4) Predsjedavajući može narediti bilo kome od prisutnih da napusti salu ako ne poštuje red.

Član 68.
(Prekid sjednice)

Ako predsjedavajući ocijeni da nije u stanju održavati red za vrijeme sjednice, odlučuje o prekidu sjednice kao i o nastavku rada, kad se za to steknu uslovi, s tim da prekid sjednice ne može trajati duže od jednog sata.

Odjeljak E. Tok sjednice

Član 69.
(Zapisnik)

(1) Zapisnik sjednice predlaže se na usvajanje na sljedećoj sjednici.

(2) Svaki delegat ima pravo dati primjedbe na zapisnik, ali ne duže od tri minute.

(3) Odluke o opravdanosti primjedbi na zapisnik usvajaju se na sjednici bez rasprave. Ako se primjedbe usvoje, u zapisnik se unose odgovarajuće izmjene.

(4) Zapisnik ili dio zapisnika na koji nisu iznesene primjedbe smatra se usvojenim.

(5) Usvojeni zapisnik potpisuju predsjedavajući i sekretar Doma.

Član 70.
(Rasprava)

(1) O sadržaju i suštini akta iz svake tačke dnevnog reda raspravlja se prije donošenja odluke o njemu, osim ako Poslovnik propisuje donošenje odluke o određenim aktima i pitanjima bez rasprave.

(2) Kad iz rasprave o tački dnevnog reda proistekne više prijedloga zaključaka, predsjedavajući na glasanje daje prijedloge zaključaka redoslijedom predlaganja.

(3) Rasprava o ustavnim amandmanima, predloženim zakonima i drugim pitanjima sastoji se iz dva dijela: opće rasprave i rasprave o pojedinostima.

Član 71.
(Pravo kluba na pauzu)

(1) Svaki klub naroda ima pravo zatražiti pauzu do 30 minuta za svaku odgovarajuću tačku. Predsjedavajući je dužan odmah dati pauzu ako nije počelo glasanje.

(2) Nakon pauze, predstavnik kluba obrazlaže zahtjev za pauzu.

Odjeljak F. Donošenje odluka

Član 72.
(Glasovi delegata)

Glas svakog delegata je ličan i ne može se prenositi.

Član 73.
(Odlučivanje u Domu)

(1) Odluke u Domu donose se većinom glasova delegata koji su prisutni i glasaju. Delegati ulažu napore kako bi većina uključivala najmanje jednu trećinu delegata izabranih s teritorije svakog entiteta, osim ako je drugačije predviđeno Ustavom BiH i ovim poslovnikom.

(2) Ako se delegat prilikom glasanja ne izjasni "za", "protiv" ili "suzdržan", a prisutan je u sali prilikom glasanja, smatra se da je "suzdržan".

(3) U svim slučajevima broj prebrojanih glasova mora najmanje biti jednak kvorumu propisanom u članu 61.(2) ovog poslovnika, osim ako Ustavom BiH i ovim poslovnikom nije drugačije predviđeno.

Član 74.
(Odlučivanje - nedostatak glasova iz jednog entiteta)

(1) Ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorije svakog entiteta ili ako se utvrdi da nema kvoruma, predsjedavajući može odrediti pauzu u trajanju do 60 minuta, tokom koje se pokušava naći rješenje.

(2) U slučaju da nedostaje većina, ako sporno pitanje nije riješeno nakon pauze, predsjedavajući saziva Kolegij u roku od naredna tri dana kako bi se postigla saglasnost i o postignutoj saglasnosti odmah obavještava delegate.

(3) Ako Kolegij ne uspije postići saglasnost, odluku donosi većina ukupnog broja delegata koji su prisutni i glasaju, uz uslov da glasovi protiv ne sadrže dvije trećine ili više delegata izabranih iz svakog entiteta. Dom se saziva radi glasanja u

najkraćem mogućem roku nakon sjednice Kolegija, a u svakom slučaju najkasnije do tri dana.

(4) Ako Kolegij uspije postići saglasnost, o tome obavještava Dom, nakon čega se glasa u skladu s članom 73. Poslovnika. Ako se tim glasanjem ne dobije potrebna većina, odmah se glasa u skladu sa stavom (3) ovog člana.

(5) U slučaju da nema kvoruma, ako nakon pauze predsjedavajući utvrdi ili glasanje pokaže da i dalje nema kvoruma, razmatrano pitanje odgađa se za sljedeću sjednicu.

Član 75.
(Način glasanja)

Glasanje u Domu obavlja se:

a) elektronski;
b) podizanjem glasačkog kartona, odnosno podizanjem ruke;
c) prozivanjem.

Član 76.
(Elektronsko glasanje)

(1) Kada se koristi elektronski sistem glasanja, registrira se i prikazuje ukupan broj glasova "za", broj glasova "protiv" i broj "suzdržanih" glasova. Ekran prikazuje glas svakog delegata zelenom ("za"), crvenom ("protiv") i bijelom ("suzdržan") bojom, te sivom bojom prazna mjesta delegata koji ne prisustvuju sjednici. Elektronski sistem registrira da li je bilo kvoruma i da li većina, ako postoji, sadrži najmanje jednu trećinu glasova delegata s teritorije svakog entiteta. Nakon glasanja, na ekranu se vide rezultati.

(2) Ako se glasanje provede nakon postupka traženja saglasnosti iz člana 74. ovog poslovnika, elektronski sistem glasanja registrira i prikazuje ukupan broj glasova "za", glasova "protiv" i "suzdržanih" glasova, kao i da li glasovi protiv sadrže dvije trećine ili više glasova delegata izabranih iz svakog entiteta.

(3) Elektronski sistem glasanja registrira i način na koji je svaki delegat glasao. Međutim, elektronski sistem omogućava i tajno glasanje.

(4) Sve informacije na ekranu ispisuju se na jezicima koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i odgovarajućim pismima.

Član 77.
(Glasanje podizanjem glasačkog kartona)

(1) Ako elektronski sistem glasanja nije u funkciji ili na zahtjev jedne trećine delegata u Domu, glasa se podizanjem glasačkog kartona, odnosno podizanjem ruke.

(2) Predsjedavajući, uz pomoć zamjenika predsjedavajućeg i sekretara Doma, konstatira koliko je glasova "za", koliko "protiv" i koliko "suzdržanih", uzimajući u obzir ispunjenje drugih zahtjeva iz čl. 73. i 74.(2) ovog poslovnika.

Član 78.
(Glasanje prozivanjem)

(1) Glasanje prozivanjem primjenjuje se kada predsjedavajući sam, ili na prijedlog bilo kojeg delegata, ocijeni da je to potrebno, kako bi se uklonile sumnje u regularnost rezultata glasanja.

(2) U tom slučaju sekretar Doma proziva delegate pojedinačno i svaki prozvani delegat izjašnjava se "za", "protiv" ili "suzdržan". Prilikom prozivanja koristi se latinični - abecedni redoslijed ako je predsjedavajući Bošnjak ili Hrvat, a ćirilični - azbučni redoslijed ako je predsjedavajući Srbin.

Član 79.
(Rezultati glasanja)

Na kraju glasačke procedure, predsjedavajući konstatira koliko je glasova "za", koliko "protiv" i koliko je "suzdržanih" i rezultate glasanja s teritorije svakog entiteta, kako je predviđeno članom IV.3.d) Ustava BiH, i saopćava konačnu odluku.

Odjeljak G. Zapisnik i snimak rasprave

Član 80.
(Sadržaj zapisnika)

(1) Zapisnik sadrži podatke koji se odnose na: datum, mjesto i vrijeme održavanja sjednice; razmatrana pitanja; imena ili zvanične dužnosti učesnika u raspravama; rezultate glasanja i usvojene odluke.

(2) Delegat može zahtijevati da njegova primjedba u vezi s mogućim kršenjem Ustava BiH ili ovog poslovnika bude unesena u zapisnik.

Član 81.
(Javnost zapisnika)

(1) Zapisnici rasprava u Domu u potpunosti su dostupni javnosti.

(2) Zapisnici iz člana 84.(3) ovog poslovnika nisu dostupni javnosti, osim ako Dom drugačije ne odluči.

Član 82.
(Tonsko snimanje sjednica)

(1) Sjednice Doma tonski se snimaju, a mogu biti napravljene i kratke zabilješke, radi izrade konačnog transkripta sjednice.

(2) Kolegij preciznije regulira način pripremanja, čuvanja, objavljivanja i slanja transkripta.

Član 83.
(Autorizacija transkripta sjednice)

(1) Delegat može zatražiti transkript svog govora na autorizaciju. Od delegata se očekuje da vrati autorizirani transkript. Prilikom autorizacije delegat ne smije unositi značajnije izmjene u tekst i izostavljati izražene misli.

(2) Ako delegat ne dostavi ispravke u roku od 48 sati od trenutka kada mu je transkript dostavljen, on se smatra autoriziranim.

Odjeljak H. Javnost rada

Član 84.
(Javnost rada i pristup informacijama)

(1) Dom radi javno i na vrijeme, u potpunosti i objektivno, informira javnost o svom radu. Pod istim uslovima Dom, u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH, svim zainteresiranim osigurava pristup raspoloživim informacijama.

(2) Kompletni zapisnici rasprava u Domu, zakonodavne kao i najznačajnije aktivnosti vezane za rad Doma, komisija Doma i zajedničkih komisija dostupne su javnosti, a u skladu s mogućnostima PSBiH.

(3) Izuzetak iz st.(1) i (2) ovog člana su informacije za koje Dom, kao nadležni javni organ, utvrdi da njihovo otkrivanje može izazvati štetu za legitimne ciljeve sljedećih kategorija:

a) vanjske politike, interese odbrane i sigurnosti, kao i zaštite javne sigurnosti;

b) interesa monetarne politike;

c) sprečavanja kriminala i svakog otkrivanja kriminala;

d) zaštite postupka donošenja odluka javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka javnog organa, zaposlenog lica u javnom organu, ili svakog lica koje obavlja aktivnost za ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije;

e) druge ciljeve utvrđene Zakonom o slobodi pristupa informacijama u BiH;

f) Dom objavljuje traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak u smislu ovog stava, ako je to opravdano javnim interesom, i uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proisteći iz toga, o čemu odlučuje Kolegij.

Član 85.
(Pristup sjednicama)

(1) Građanima i predstavnicima sredstava javnog informiranja osigurava se slobodan pristup sjednicama Doma u, za njih, posebno rezerviranom prostoru, kako utvrdi Kolegij, u skladu s prostornim mogućnostima.

(2) Sjednice komisija otvorene su za javnost, osim ako komisije drugačije ne odluče.

(3) Sjednica ili dio sjednice na kojoj se razmatraju pitanja iz člana 11. ovog poslovnika održava se bez prisustva predstavnika sredstava javnog informiranja i javnosti.

Član 86.
(Rezerviranje mjesta)

Osim mjesta rezerviranih za delegate, odgovarajuća mjesta u prostoru za održavanje sjednica osigurana su za članove Predsjedništva BiH, članove Vijeća ministara BiH i goste.

Odjeljak I. Zajedničke sjednice oba doma PSBiH

Član 87.
(Sazivanje i predsjedavanje)

(1) Zajedničku sjednicu oba doma PSBiH (u daljnjem tekstu: zajednička sjednica) sazivaju predsjedavajući domova:

a) u svim prilikama, prema ocjeni Zajedničkog kolegija,

b) u svečanim prilikama,

c) u izuzetnim okolnostima, na zahtjev Predsjedništva BiH.

(2) Zajedničkom sjednicom naizmjenično predsjedavaju predsjedavajući domova.

Član 88.
(Poziv i dnevni red)

(1) Dnevni red zajedničke sjednice utvrđuje Zajednički kolegij.

(2) Poziv za zajedničku sjednicu dostavlja se delegatima i poslanicima u rokovima koji su u skladu s poslovnicima domova.

Član 89.
(Donošenje odluka)

Prilikom donošenja odluka domovi se izjašnjavaju odvojeno i primjenjuju se odredbe poslovnika koje se odnose na glasanje - odlučivanje u domu.

POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma

Odjeljak A. Opće odredbe

Član 90.
(Rad Doma)

Dom radi u skladu sa Ustavom BiH, zakonom i odredbama ovog poslovnika.

Član 91.
(Aktivnosti Doma)

Dom obavlja sljedeće aktivnosti:

a) zakonodavnu,
b) kontrolnu,
c) informativnu,
d) unutrašnju regulaciju,
e) donosi odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanja,
f) međuparlamentarnu saradnju zajedno s Predstavničkim domom,
g) i druge aktivnosti u skladu sa Ustavom BiH, zakonom i ovim poslovnikom.

Odjeljak B. Osnovni zakonodavni postupak

Član 92.
(Ovlašteni predlagač)

Prijedlog zakona može podnijeti delegat, komisija Doma, zajednička komisija, Predstavnički dom, kao i Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH, u okviru svojih nadležnosti.

Član 93.
(Sadržaj zakona)

(1) Prijedlog zakona podnosi se u formi teksta prijedloga s članovima. Predlagač zakona dužan je prijedlog zakona istovremeno dostaviti u pisanoj i elektronskoj formi na jezicima i pismima koji su u službenoj upotrebi u BiH. Izuzetno, kada je delegat predlagač zakona, može dostaviti prijedlog zakona u pisanoj i elektronskoj formi na jednom od jezika i pisama koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(2) Uz prijedlog se dostavlja obrazloženje koje sadrži:

a) ustavni osnov za usvajanje zakona;

b) razloge za donošenje zakona;

c) principe na kojima je prijedlog zasnovan;

d) finansijska i druga sredstva neophodna za provođenje zakona;

e) mišljenja institucija i organizacija koje su konsultirane tokom izrade prijedloga;

f) bilo koje druge okolnosti koje bi mogle pojasniti Domu razloge za donošenje zakona.

(3) Uz prijedlog izmjena i/ili dopuna zakona ili drugog akta prilažu se i odredbe članova, odnosno odredbi koje se mijenjaju, odnosno dopunjavaju.

Član 94.
(Razmatranje)

(1) Zakone i druge akte, dostavljene u PSBiH, prvo razmatra Predstavnički dom.

(2) Na prijedlog Kolegija, akte iz ovog člana Dom može razmatrati prije Predstavničkog doma.

Član 95.
(Podnošenje zakona)

(1) Prijedlog zakona podnosi se predsjedavajućem, koji ga odmah dostavlja Kolegiju.

(2) U roku od sedam dana Kolegij odlučuje kojoj komisiji prijedlog zakona treba dostaviti i dostavlja ga Ustavnopravnoj komisiji radi davanja mišljenja o usklađenosti sa Ustavom BiH i pravnim sistemom te nadležnoj komisiji radi davanja mišljenja o principima na kojima je zakon zasnovan. Istovremeno, Kolegij dostavlja prijedlog zakona delegatima, Vijeću ministara BiH i Predsjedništvu BiH, kada oni nisu predlagači.

(3) Sekretari domova u dogovoru daju prijedlog kolegijima oba doma radi određivanja nadležne zajedničke komisije, o čemu kolegiji domova odlučuju u roku od sedam dana od dana dostavljanja prijedloga zakona i dostavljaju ga subjektima navedenim u stavu (2) ovog člana.

(4) Ako se ne ispune rokovi iz st. (1) i (2) ovog člana, Kolegij je dužan obavijestiti Dom i predlagača zakona o razlozima kašnjenja i predložiti nove rokove. O opravdanosti navedenih razloga i prihvatanju novih rokova odlučuje Dom.

(5) Ako je Dom dobio više prijedloga zakona koji reguliraju istu problematiku, Kolegij ih upućuje u proceduru u skladu sa stavom (2) ovog člana. Ako Vijeće ministara BiH nije predlagač zakona, Kolegij zakon upućuje Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja u roku od 20 dana. Kada Dom dobije mišljenje Vijeća ministara BiH o zakonu, zakon koji je dobio pozitivno mišljenje ima prioritet u daljnjoj proceduri pred Domom.

(6) Kolegij poziva predlagače zakona iz stava (5) ovog člana da,

u roku od sedam dana, učine napor kako bi usaglasili prijedloge i jedan prijedlog zakona uputili u daljnju proceduru. Ako predlagači ne postignu saglasnost, u daljnju parlamentarnu proceduru upućuje se prijedlog zakona koji je prvi dostavljen Domu.

(7) Ako Vijeće ministara BiH u roku utvrđenom stavom (5) ovog člana ne dostavi mišljenje, nastavlja se parlamentarna procedura po predloženim zakonima do završetka postupka pred Ustavnopravnom komisijom i nadležnom komisijom, u skladu sa stavom (6) ovog člana. Kada Kolegij primi mišljenja Ustavnopravne komisije i nadležne komisije, u dnevni red sjednice Doma uvrštava zakon koji je prvi dostavljen Domu. Do završetka postupka pred Domom o prvom zakonu, miruje postupak o ostalim predloženim zakonima.

Član 96.
(Predlagač zakona - delegat ili komisija doma)

(1) Ako je predlagač zakona delegat ili komisija Doma, a Kolegij utvrdi da je nadležna zajednička komisija, prijedlog zakona dostavlja Zajedničkom kolegiju.

(2) Nakon što Zajednički kolegij potvrdi da je nadležna zajednička komisija, prijedlog zakona dostavlja ustavnopravnim komisijama domova.

(3) Nakon što ustavnopravne komisije daju svoje mišljenje, nastavlja se procedura pred zajedničkom komisijom u skladu s poslovnicima domova.

Odjeljak C. Osnovni zakonodavni postupak: - Postupak u Ustavnopravnoj komisiji i nadležnoj komisiji - prva faza

Član 97.
(Usaglašenost prijedloga zakona sa Ustavom BiH)

Ustavnopravna komisija, nakon razmatranja usaglašenosti prijedloga zakona sa Ustavom BiH i pravnim sistemom, dostavlja svoje mišljenje predsjedavajućem Doma u roku od 15 dana nakon što je primila prijedlog zakona.

Član 98.
(Prva faza u nadležnoj komisiji)

(1) Nadležna komisija, razmatrajući prijedlog zakona u prvoj fazi, dostavlja mišljenje o principima predloženog zakona predsjedavajućem Doma u roku od 15 dana nakon što je primila prijedlog zakona, koji predsjedavajući upućuje Domu.

(2) Nadležna komisija u ovoj fazi rasprave dužna je pribaviti mišljenje Direkcije za evropske integracije BiH o usklađenosti prijedloga zakona sa zakonodavstvom Evropske unije.

Član 99.
(Uvrštavanje u dnevni red sjednice Doma)

(1) Kad primi mišljenja Ustavnopravne komisije i nadležne komisije, koja dostavlja predsjedavajući Doma, Kolegij uvrštava prijedlog zakona u dnevni red sjednice Doma, koja će biti održana u roku od 7 do 15 dana.

(2) Ako je predlagač zakona delegat ili komisija Doma, Kolegij mišljenje zajedničke komisije dostavlja Predstavničkom domu zajedno s prijedlogom zakona, koji će s procedurom sačekati završetak postupka po prijedlogu zakona u Domu.

Odjeljak D. Osnovni zakonodavni postupak: Rasprava na sjednici Doma - prvo čitanje

Član 100.
(Opća rasprava, principi, neophodnost donošenja i usaglašenost sa Ustavom BiH)

(1) Opća rasprava u Domu počinje prvim čitanjem koje se tiče principa na kojima je prijedlog zakona zasnovan i neophodnosti za donošenje zakona, prema mišljenju Ustavnopravne komisije i nadležne komisije iz prve faze.

(2) Rasprava u prvom čitanju završava se usvajanjem ili odbijanjem prijedloga zakona u prvom čitanju.

(3) Usvajanjem prijedloga zakona u prvom čitanju počinju teći rokovi za podnošenje amandmana.

(4) Predlagač ima pravo povući prijedlog zakona do zaključenja rasprave o prijedlogu zakona u prvom čitanju.

(5) Ako ocijeni da se radi o zakonu manjeg stepena složenosti, Dom može odlučiti da prijedlog zakona razmatra i u drugom čitanju, bez razmatranja u nadležnoj komisiji - druga faza.

(6) Dom može zaključkom odlučiti da nadležna komisija u roku od 21 dan provede javnu raspravu o prijedlogu zakona.

Član 101.
(Rasprava u Domu kada je prvi izvještaj nadležne ili Ustavnopravne komisije negativan)

(1) Kada Kolegij primi mišljenja Ustavnopravne komisije i nadležne komisije o prijedlogu zakona iz kojih proizilazi da komisija nije utvrdila usklađenost sa Ustavom BiH i pravnim

sistemom, odnosno nije prihvatila principe predloženog zakona, u kojem je komisija obavezna obrazložiti razloge odbijanja, Kolegij prijedlog zakona s mišljenjima komisija uvrštava u dnevni red sjednice Doma, koja će biti održana u roku od 7 do 15 dana.

(2) Ako Dom prihvati mišljenja Ustavnopravne ili nadležne komisije iz stava (1) ovog člana, predloženi zakon smatra se odbijenim.

(3) Ako ne prihvati mišljenja komisija iz stava (1) ovog člana, Dom traži da komisije izrade novo mišljenje zasnovano na novim smjernicama koje utvrdi Dom i u roku koji Dom odredi.

Odjeljak E. Osnovni zakonodavni postupak
Postupak u nadležnoj komisiji

Član 102.
(Dužnost predlagača)

(1) Predlagač zakona ili ovlašteni predstavnik predlagača obavezan je prisustvovati sjednici komisije. Predstavnik Vijeća ministara BiH može učestvovati u radu komisije i onda kada Vijeće ministara BiH nije predlagač.

(2) Ako predlagač ili ovlašteni predstavnik predlagača ne prisustvuje sjednici komisije, a komisija utvrdi da je prisustvo predlagača ili ovlaštenog predstavnika predlagača neophodno, komisija može odgoditi raspravu o tom pitanju i obavijestiti o tome predlagača od koga će se tražiti da prisustvuje narednoj sjednici. Ako predlagač ili njegov ovlašteni predstavnik po ponovljenom pozivu ne prisustvuje ni narednoj sjednici, smatra se da je odustao od prijedloga, o čemu komisija obavještava predsjedavajućeg Doma.

Član 103.
(Podnošenje amandmana)

(1) Svaki delegat, klub naroda, nenadležna komisija, predlagač zakona i Vijeće ministara BiH mogu dostaviti amandmane nadležnoj komisiji u pisanoj formi u roku od 15 dana od dana usvajanja prijedloga zakona u prvom čitanju.

(2) Nakon što rasprava počne, osim amandmana iz stava (1) ovog člana, predsjedavajući, u dogovoru sa zamjenicima predsjedavajućeg komisije, odobrava raspravu o novim amandmanima samo u sljedećim slučajevima:

a) kada se odnose na nove aspekte; ili

b) kada nastoje usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.

(3) Kada je za razmatranje prijedloga zakona nadležna zajednička komisija, i svaki poslanik može dostaviti amandmane, u skladu sa stavom (1) ovog člana.

Član 104.
(Postupak u komisiji)

(1) Postupak u komisiji počinje raspravom o prijedlogu zakona i podnesenim amandmanima.

(2) Nakon rasprave komisija glasa o predloženim amandmanima slijedeći redoslijed članova na koji se odnose. U slučaju izuzetno velikog broja amandmana, predsjedavajući može narediti drugi način rasprave, osiguravajući da se svi stavovi mogu korektno izraziti.

(3) O amandmanima koji se odnose na isti član raspravlja se i glasa, počevši od onih koji podrazumijevaju veću izmjenu, o čemu odlučuje predsjedavajući. Predlagači amandmana mogu usaglasiti zajednički tekst amandmana.

(4) Nakon završetka glasanja o svim predloženim amandmanima, glasa se o prijedlogu zakona s prihvaćenim amandmanima.

Član 105.
(Izvještaj komisije)

(1) Nadležna komisija dužna je Domu dostaviti izvještaj u roku od 30 dana od dana usvajanja prijedloga zakona u prvom čitanju.

(2) Kada je nadležna zajednička komisija, ona je dužna dostaviti izvještaj u roku od 30 dana od dana kada je prijedlog zakona usvojen u prvom čitanju na sjednici doma koji je posljednji razmatrao zakon.

(3) Izvještaj nadležne komisije sadrži izvještaj o prijedlogu zakona i usvojene amandmane, koji su postali sastavni dio prijedloga zakona.

Član 106.
(Negativan izvještaj nadležne komisije o zakonu u cjelini)

(1) Kad Kolegij primi izvještaj nadležne komisije o prijedlogu zakona iz kojeg proizilazi da komisija nije prihvatila prijedlog zakona u cjelini, u kojem je komisija obavezna obrazložiti razloge odbijanja, Kolegij prijedlog zakona sa izvještajem komisije uvrštava u dnevni red sjednice Doma, koja će biti održana u roku od 7 do 15 dana.

(2) Ako Dom prihvati izvještaj nadležne komisije iz stava (1) ovog člana Poslovnika, predloženi zakon smatra se odbijenim.

(3) Ako ne prihvati izvještaj, Dom od nadležne komisije traži da izradi novi izvještaj zasnovan na novim smjernicama koje utvrdi Dom i u roku koji Dom odredi. Po prijedlogu zakona iz

stava (1) ovog člana, provodi se procedura utvrđena članom 101. Poslovnika.

Član 107.
(Izvjestilac komisije)

(1) Predsjedavajući komisije ili drugi imenovani izvjestilac podnosi izvještaj na sjednici Doma.

(2) Izvjestilac brani stav komisije na sjednici Doma.

Član 108.
(Proširena rasprava)

(1) Prije početka postupka iz člana 104.(1) ovog poslovnika, komisija može samostalno odlučiti da otvori proširenu raspravu o predloženom zakonu koja bi uključivala zainteresirana tijela, stručne institucije i pojedince.

(2) Proširena rasprava neće trajati duže od 15 dana. U slučaju da se proširena rasprava provede, rok utvrđen članom 105. (1) i (2) ovog poslovnika produžava se za 15 dana.

Član 109.
(Mišljenje učesnika proširene rasprave)

Pozvani pojedinci i predstavnici tijela i institucija iznose svoja mišljenja o pitanjima u vezi s predloženim zakonom. Na zahtjev komisije, oni svoja mišljenja izražavaju usmeno ili u pisanoj formi, te prilažu stručne radove i druge materijale.

Član 110.
(Rezultati proširene rasprave)

U svoj izvještaj komisija uvrštava zaključke i rezultate proširene rasprave, a u dodatku može priložiti radove i materijale podnesene

tokom proširene rasprave. Ako postoji, prilaže se i transkript proširene rasprave.

Odjeljak F. Osnovni zakonodavni postupak
Rasprava na sjednici Doma - drugo čitanje

Član 111.
(Sazivanje sjednice Doma)

(1) Kad primi izvještaj nadležne komisije, predsjedavajući Doma izvještaj dostavlja delegatima i u roku od 7 do 15 dana saziva sjednicu Doma, na kojoj počinje rasprava o prijedlogu zakona u drugom čitanju.

(2) U izuzetnim slučajevima, rok iz stava (1) ovog člana može se skratiti ili produžiti, o čemu odlučuje Kolegij.

Član 112.
(Amandmani)

(1) Delegati i klubovi naroda mogu predlagati amandmane koji osporavaju amandmane koje je Komisija usvojila. Ovi amandmani dostavljaju se najkasnije 24 sata prije početka sjednice Doma.

(2) U istom roku ovlašteni predlagači amandmana iz člana 103.(1) ovog poslovnika mogu predložiti amandmane u pisanoj formi koje žele ponovo braniti na sjednici Doma, nakon što nisu bili uspješno odbranjeni u komisiji.

(3) Nakon što rasprava počne, osim o amandmanima iz st. (1) i (2) ovog člana, predsjedavajući, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg, odobrava raspravu i o novim amandmanima samo u sljedećim slučajevima:

a) kada se odnose na nove aspekte koje komisija nije mogla uzeti u obzir; ili

b) kada nastoje usaglasiti dva ili više prijedloga o kojima se vodi rasprava.

(4) Predlagač amandmana iz ovog člana ima pravo, sve do završetka rasprave, amandman povući, izmijeniti ili dopuniti.

Član 113.
(Drugo čitanje)

(1) Drugo čitanje sastoji se od rasprave i glasanja o predloženim amandmanima, slijedeći redoslijed članova na koje se odnose. U slučaju da postoji izuzetno veliki broj amandmana, predsjedavajući može odrediti drugi način rasprave, osiguravajući da se svi stavovi mogu korektno izraziti.

(2) O predloženim amandmanima koji se odnose na isti član raspravlja se i glasa, počevši od onih koji podrazumijevaju veću izmjenu člana, o čemu odlučuje predsjedavajući.

(3) Predlagač zakona, izvjestilac i predstavnik Vijeća ministara BiH dobivaju riječ kad god zatraže, u skladu s instrukcijama predsjedavajućeg.

(4) Nakon što se glasalo o svim predloženim amandmanima, glasa se o prijedlogu zakona, u njegovom konačnom tekstu.

(5) Ako je zakon odbijen, predlagač zakona ima mogućnost da isti zakon još jednom u formi prijedloga dostavi predsjedavajućem Doma, ali nakon šest mjeseci od dana prijema izvještaja da je prijedlog zakona odbijen.

Član 114.
(Neusklađenost i pravno-tehničke greške)

Za vrijeme rasprave iz člana 109. ovog poslovnika Dom može ocijeniti da usvojeni amandmani uzrokuju unutrašnji nesklad ili sadrže pravno-tehničke greške. U tom slučaju takvi amandmani ili neki članovi upućuju se nadležnoj komisiji koja ih razmatra, mijenja i predlaže usklađeni tekst zakona.

Odjeljak G. Osnovni zakonodavni postupak: odnosi između domova

Član 115.
(Donošenje zakona)

Prijedlog zakona smatra se donesenim kada ga oba doma PSBiH usvoje u identičnom tekstu.

Član 116.
(Zajednička komisija za usaglašavanje)

(1) Kada se prijedlog zakona usvoji prvo u Domu, predsjedavajući ga dostavlja Predstavničkom domu u roku od tri dana.

(2) Ako tekst koji donesu oba doma nije identičan, predsjedavajući obavještava Predstavnički dom, kako bi se osnovala zajednička komisija za usaglašavanje teksta.

(3) Prvu sjednicu zajedničke komisije sazivaju sekretari oba doma PSBiH.

Član 117.
(Usaglašavanje)

(1) Zajednička komisija iz člana 116. ovog poslovnika ima šest članova, po tri iz svakog doma.

(2) Zajednička komisija nastoji postići sporazum o identičnom tekstu. Za postizanje sporazuma neophodna je većina glasova svih članova zajedničke komisije i u toj većini zastupljenost sva tri konstitutivna naroda, kao i većina iz svakog doma.

(3) Ako jedan od domova ne usvoji izvještaj zajedničke komisije, prijedlog zakona smatra se odbijenim.

(4) Ako oba doma ne usvoje negativan izvještaj zajedničke komisije, prijedlog zakona dostavlja se zajedničkoj komisiji radi izrade novog izvještaja, u skladu sa smjernicama domova.

Član 118.
(Izvještaj zajedničke komisije)

(1) Prilikom odlučivanja o izvještaju zajedničke komisije, Dom primjenjuje odredbe čl. 73. i 74. Poslovnika.

(2) Ako oba doma ne usvoje izvještaj zajedničke komisije, prijedlog zakona smatra se odbijenim.

Član 119.
(Usvajanje u identičnom tekstu)

Ako Dom usvoji prijedlog zakona u identičnom tekstu kao što je usvojen u Predstavničkom domu, prijedlog zakona smatra se donesenim. Predsjedavajući preduzima potrebne mjere za njegovo objavljivanje.

Član 120.
(Izvorni tekst zakona i akata)

(1) Sekretar Doma, u saradnji sa sekretarom Predstavničkog doma, odgovoran je za izradu izvornog teksta zakona i akata koji donose oba doma, stavljanje pečata i brine za druge radnje, u skladu sa zakonom.

(2) Sekretar Doma odgovoran je za izradu izvornog teksta akata koje donosi Dom, stavljanja pečata i brine za druge radnje u skladu sa zakonom.

Odjeljak H. Skraćeni i hitni postupak

Član 121.
(Skraćeni postupak)

(1) Kada podnosi prijedlog zakona, predlagač može zatražiti da se prijedlog zakona razmatra po skraćenom postupku. U tom slučaju predlagač je obavezan posebno da obrazloži razloge koji opravdavaju skraćivanje postupka.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana razmatra se na sljedećoj sjednici Doma. Dom odlučuje o zahtjevu nakon rasprave.

(3) Ako Dom prihvati da razmatra prijedlog zakona po skraćenom postupku, svi rokovi iz redovnog zakonodavnog postupka skraćuju se na pola.

(4) Kada se prijedlog zakona razmatra u skraćenom postupku, Kolegij može dodatno ograničiti trajanje rasprave, kao i koliko puta delegat može dobiti riječ.

(5) Ako Dom ne prihvati zahtjev, prijedlog zakona razmatra se u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom.

Član 122.
(Hitni postupak)

(1) Kada podnosi prijedlog zakona visokog stepena hitnosti ili koji je formuliran na tako jednostavan način da se samo može usvojiti ili odbaciti u cjelini, predlagač može u pisanoj formi zatražiti od Doma da ga razmotri u jednom čitanju.

(2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana razmatra se na sljedećoj sjednici Doma. Dom odlučuje o zahtjevu nakon rasprave.

(3) Kada se o ovom zahtjevu obavi rasprava, glasa se. Ako se usvoji, Dom nastavlja raspravu i glasa o prijedlogu zakona. Amandmani na zakon se ne podnose.

(4) Ako ne prihvati zahtjev predlagača za razmatranje prijedloga zakona po hitnom postupku, Dom odlučuje da li će se zakon razmatrati po članu 121. ovog poslovnika ili u redovnom postupku.

Odjeljak I. Budžet i izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH

Član 123.
(Budžet)

(1) Predsjedništvo BiH, na preporuku Vijeća ministara BiH, podnosi PSBiH, prije 15. oktobra tekuće godine, prijedlog zakona koji sadrži budžet institucija BiH za sljedeću godinu (u daljnjem tekstu: budžet).

(2) Prijedlog zakona koji sadrži budžet za sljedeću godinu prvo razmatra Predstavnički dom. Nakon usvajanja, Predstavnički dom dostavlja prijedlog zakona s budžetom Domu najkasnije do 15. novembra tekuće godine.

(3) Prilikom donošenja budžeta primjenjuju se odredbe koje reguliraju osnovni zakonodavni postupak. Međutim, Kolegij skraćuje rokove i preduzima sve druge potrebne mjere za donošenje budžeta ili, po potrebi, izmjene i dopune budžeta najkasnije do 15. decembra tekuće godine.

(4) Do donošenja zakona o budžetu poštuju se rokovi iz st. (1), (2) i (3) ovog člana.

Član 124.
(Izmjene i dopune budžeta)

Budžet se može mijenjati na način i prema postupku za njegovo donošenje.

Član 125.
(Izvještaj o izvršenju budžeta)

(1) Predsjedništvo BiH, nakon prijedloga Vijeća ministara BiH, podnosi Domu izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH, dostavljajući podatke o ostvarenim prihodima i rashodima u protekloj budžetskoj godini.

(2) Brojevi sadržani u izvještaju nisu podložni amandmanima. Ako Dom posumnja u tačnost brojeva, može zatražiti potrebna objašnjenja ili korekcije od Vijeća ministara BiH.

Odjeljak J. Ovlaštenje za ratifikaciju međunarodnih ugovora i otkazivanje ugovora

Član 126.
(Zahtjev za ratifikaciju ili otkazivanje ugovora)

(1) Predsjedništvo BiH, u skladu sa Ustavom BiH i zakonom, podnosi Domu zahtjev za davanje saglasnosti za ratifikaciju ili otkazivanje ratificiranih međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija.

(2) Tekst međunarodnih ugovora, sporazuma i konvencija nije podložan amandmanima.

Odjeljak K. Amandmani na Ustav BiH

Član 127.
(Ovlašteni predlagač)

Amandmane na Ustav BiH mogu predložiti Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, Predstavnički dom i svaki delegat, u skladu s Ustavom BiH i ovim poslovnikom.

Član 128.
(Podnošenje amandmana)

(1) Osim ako nije drugačije propisano u ovom odjeljku, amandmani na Ustav BiH podnose se pod istim uslovima kao i zakoni i prate osnovni zakonodavni postupak.

(2) Kolegij upućuje predložene ustavne amandmane Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja, ako oni nisu predlagači.

Član 129.
(Javna rasprava)

Amandmani na Ustav BiH stavljaju se na javnu raspravu, na način kako zaključkom odluči Dom. Zaključkom se određuje nadležna komisija koja provodi javnu raspravu i određuje rok u kojem ona treba biti obavljena.

Odjeljak L. Ispravke u zakonu, drugom propisu i općem aktu

Član 130.
(Ispravke)

(1) Prijedlog za ispravku štamparskih grešaka u objavljenom tekstu zakona ili drugog propisa, odnosno općeg akta koji je

Dom donio, Domu podnosi tijelo nadležno za provođenje tog zakona, odnosno općeg akta.

(2) Ispravke štamparskih grešaka, poslije sravnjivanja sa izvornikom, utvrđuju sekretari oba doma PSBiH.

Odjeljak M. Autentično tumačenje zakona i drugog općeg akta

Član 131.
(Postupak)

(1) Autentičnim tumačenjem utvrđuje se istinitost, izvornost i pravilan smisao nedovoljno jasne odredbe zakona i drugog propisa, odnosno općeg akta.

(2) Subjekti koji provode zakone i druge opće akte mogu podnijeti zahtjev za autentično tumačenje.

(3) Kada primi zahtjev za autentično tumačenje zakona i drugog propisa, odnosno općeg akta, predsjedavajući Doma upućuje ga Ustavnopravnoj komisiji, nadležnoj komisiji, kao i Vijeću ministara BiH radi davanja mišljenja. Vijeće ministara BiH mora dostaviti mišljenje u roku od 20 dana.

(4) Nakon što Ustavnopravna komisija razmotri zahtjev cijeneći jasnoću norme na koju se tumačenje odnosi, izvještaj Ustavnopravne komisije, zajedno s mišljenjem Vijeća ministara BiH, dostavlja se nadležnoj komisiji Doma, u roku od 30 dana.

(5) Nadležna komisija utvrđuje prijedlog za autentično tumačenje, u roku od 15 dana od dana prijema izvještaja Ustavnopravne komisije, i dostavlja ga Ustavnopravnoj komisiji.

(6) Ustavnopravna komisija utvrđuje konačan prijedlog autentičnog tumačenja i u roku od 30 dana dostavlja ga predsjedavajućem Doma.

Član 132.
(Donošenje)

(1) Autentično tumačenje donosi Dom i ono postaje sastavni dio zakona, drugog propisa, odnosno općeg akta koji se tumači.

(2) Predsjedavajući Doma autentično tumačenje dostavlja predsjedavajućem Predstavničkog doma.

Član 133.
(Primjena)

Autentično tumačenje zakona, drugog propisa i općeg akta primjenjuje se i važi od dana primjene propisa na koji se odnosi.

Član 134.
(Objavljivanje)

Autentično tumačenje zakona, drugog propisa i općeg akta objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

POGLAVLJE VI.Glasanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH

Član 135.
(Dužnosti Vijeća ministara BiH)

(1) Vijeće ministara BiH odgovara Domu za predlaganje i izvršavanje politike i primjenu zakona, drugih propisa i odredbi čije je provođenje dio njegovog ustavnog i zakonskog ovlaštenja, kao i za usmjeravanje i koordinaciju rada ministara.

(2) Vijeće ministara BiH dužno je, na zahtjev Doma, podnijeti informacije o svim relevantnim aktivnostima iz svoje nadležnosti.

Član 136.
(Iniciranje prijedloga)

(1) Najmanje tri delegata u Domu mogu dati prijedlog za glasanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH ili o potrebi njegove rekonstrukcije.

(2) Prijedlog iz stava (1) ovog člana dostavlja se predsjedavajućem Doma u pisanoj formi, potpisan i s obrazloženjem.

(3) Predsjedavajući Doma odmah dostavlja ovaj prijedlog Predsjedništvu BiH, Vijeću ministara BiH, delegatima i Predstavničkom domu.

Član 137.
(Uvrštavanje u dnevni red)

Prijedlog iz člana 136.(1) ovog poslovnika stavlja se na dnevni red sjednice Doma u roku koji Dom utvrdi zaključkom, a u svakom slučaju 30 dana od dana dostavljanja Vijeću ministara BiH.

Član 138.
(Izvještaj Vijeća ministara BiH)

Prije početka rasprave na sjednici Doma o pitanjima iz prijedloga iz člana 136.(1) ovog poslovnika, Vijeće ministara BiH može podnijeti Domu izvještaj u pisanoj formi s mišljenjem i stavovima. Izvještaj se dostavlja delegatima najkasnije 24 sata prije održavanja sjednice.

Član 139.
(Obrazlaganje prijedloga i odgovor Vijeća ministara BiH)

(1) Predlagač ima pravo i dužnost na sjednici Doma obrazložiti prijedlog iz člana 136.(1) ovog poslovnika.

(2) Vijeće ministara BiH ima pravo odgovoriti i iznijeti svoje stavove, nakon čega se otvara rasprava.

Član 140.
(Glasanje)

(1) Nakon rasprave, glasa se o prijedlogu iz člana 136.(1) ovog poslovnika.

(2) Ako prijedlog ne bude usvojen, može se glasati o drugim inicijativama u vezi s tim.

(3) Predsjedavajući obavještava Predstavnički dom, Vijeće ministara BiH i Predsjedništvo BiH o rezultatima glasanja o prijedlogu iz člana 136.(1) Poslovnika i drugim inicijativama u vezi s tim, ako su postojale.

POGLAVLJE VII. Rezolucija i ostali akti

Član 141.
(Podnošenje prijedloga rezolucije)

(1) Dom može rezolucijom izraziti svoj stav o relevantnim političkim pitanjima, socijalnim problemima i potrebama i utvrditi političke smjernice koje će provoditi Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH ili druge institucije BiH.

(2) Delegat može podnijeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije razmatra se na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno prijedlog rezolucije prethodno razmatrati na sjednici nadležne komisije.

Član 142.
(Rasprava)

(1) Predlagač rezolucije dobiva riječ u trajanju do 20 minuta. Ostali učesnici u raspravi mogu dobiti riječ u trajanju do 10 minuta. Amandmani na predložene rezolucije podnose se u pisanoj formi u bilo koje vrijeme sjednice.

(2) Predsjedavajući može zaključiti raspravu kada je pitanje, prema njegovom mišljenju, dovoljno razjašnjeno. Kada se rasprava zaključi, glasa se o predloženim amandmanima i predloženoj rezoluciji.

Član 143.
(Ostali akti)

(1) Dom može donositi deklaracije, odluke, preporuke, zaključke i druge akte.

(2) Akti iz stava (1) ovog člana definiraju se na sljedeći način:

a) Deklaracija je akt PSBiH koji sadrži načelno mišljenje o važnim pitanjima koja je PSBiH razmatrala.

b) Odluka je akt kojim se rješavaju pitanja iz nadležnosti PSBiH.

c) Preporuka je akt kojim se ukazuje na značaj određenih pitanja koja se odnose na izvršavanje zakona.

d) Zaključak se donosi o pitanjima u pojedinačnoj stvari koja se tiču postupka.

(3) Glasanje o aktima iz stava (1) ovog člana obavlja se u skladu s utvrđenim načinom odlučivanja u Domu, osim ako Ustavom BiH, ovim poslovnikom ili zakonom nije drugačije regulirano.

POGLAVLJE VIII. Aktivnosti informiranja

Odjeljak A. Delegatska pitanja

Član 144.
(Postavljanje pitanja)

(1) Delegati mogu postavljati pitanja Vijeću ministara BiH ili bilo kojem njegovom članu, odnosno svim institucijama BiH. Pitanja se odnose na specifične činjenice, situacije ili na službene informacije iz nadležnosti institucija BiH.

(2) Pitanja se mogu postavljati i Uredu visokog predstavnika za BiH i predstavnicima drugih međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini.

Član 145.
(Podnošenje pitanja)

Pitanja se podnose predsjedavajućem u pisanoj formi. Podnesak sadrži i izjavu - da li delegat traži usmeni odgovor na sjednici Doma ili pisani odgovor. U slučaju da ništa nije navedeno, smatra se da odgovor treba dati usmeno na sjednici Doma.

Član 146.
(Usmeni odgovor)

(1) Kada se traži usmeni odgovor na sjednici Doma, pisani podnesak kratko se formulira jednim pitanjem.

(2) Kada je pitanje formulirano u skladu sa stavom (1) ovog člana, predsjedavajući pitanje prosljeđuje onome kome je upućeno.

(3) Za pitanja se minimalno izdvaja sat vremena na svakoj redovnoj sjednici i osigurava direktan TV prijenos. Odgovori

na pitanja uvrštavaju se u dnevni red istim redoslijedom kojim su postavljana, ne kasnije od 30 dana od njihovog upućivanja. Prije početka postavljanja pitanja predsjedavajući obavještava Dom na koja pitanja je odgovoreno, a na koja nije.

Član 147.
(Odgovor)

(1) Pitanja s odgovorom u pisanoj formi uglavnom se, iako ne isključivo, odnose na tehnička pitanja ili ona koja ne dozvoljavaju jednostavno usmeno objašnjenje. Ni pitanje ni odgovor ne smiju prekoračiti jedan standardni list A-4.

(2) Predsjedavajući pitanje dostavlja onome kome je upućeno.

(3) Odgovor u pisanoj formi mora se dostaviti u roku od 30 dana.

(4) Kada predsjedavajući primi odgovor, kopiju dostavlja delegatu koji je postavio pitanje. Odgovor s pitanjem javno se objavljuje. Predsjedavajući daje priliku delegatu koji je na postavljeno pitanje tražio pisani odgovor, da se izjasni da li je zadovoljan odgovorom. Ako delegat nije zadovoljan odgovorom, primjenjuje se član 149.(1) Poslovnika.

(5) Ako se odgovor ne dostavi u roku iz stava (3) ovog člana, podnosilac pitanja može tražiti od Kolegija da pitanje koje traži odgovor uvrsti u dnevni red sljedeće sjednice Doma.

Član 148.
(Zajednička sjednica domova - pitanja i odgovori)

(1) Najmanje jednom u šest mjeseci Zajednički kolegij organizira posebnu, odnosno zajedničku sjednicu oba doma: "Delegati, poslanici pitaju - Vijeće ministara BiH odgovara".

(2) Za ove sjednice dijaloškog tipa osigurat će se uslovi za

direktni televizijski i radioprijenos radi javnosti rada i informiranja građana o svim relevantnim pitanjima koja se tiču rada izvršnih organa vlasti na nivou Bosne i Hercegovine.

(3) Delegat ima pravo postaviti jedno pitanje i replicirati na odgovore do tri minuta. Pitanje se dostavlja Vijeću ministara BiH najmanje sedam dana prije dana održavanja sjednice.

(4) Sjednica iz stava (1) ovog člana zakazuje se 30 dana ranije, a može trajati do četiri radna sata.

Član 149.
(Procedura na sjednici)

(1) Pitanja se obrazlažu na sljedeći način: delegat postavlja pitanje u trajanju do tri minute, zatim Vijeće ministara BiH ili resorni ministar dobiva riječ u istom trajanju. Nakon toga, delegat može komentirati odgovor ili postaviti novo pitanje u trajanju do dvije minute. Vijeću ministara BiH ili resornom ministru omogućava se odgovor u istom trajanju, nakon čega predsjedavajući zaključuje raspravu i daje riječ sljedećem licu ovlaštenom da govori.

(2) Vijeće ministara BiH ili ministar mogu zatražiti, iz određenih razloga i samo jednom, da se rasprava o pitanju odgodi za sljedeću sjednicu Doma.

Odjeljak B. Interpelacija

Član 150.
(Podnošenje i razmatranje)

(1) Interpelacija se podnosi predsjedavajućem u pisanoj formi i odnosi se na pojedine oblasti iz nadležnosti svih institucija BiH, kao i ministarstava BiH - na provođenje utvrđene politike i zakona.

(2) Interpelacija podnesena predsjedavajućem u pisanoj formi ne odnosi se na Ustavni sud BiH.

(3) Kolegij razmatra interpelaciju podnesenu u pisanoj formi. Ako interpelacija ima osnove, Kolegij interpelaciju dostavlja onome na koga je naslovljena. U slučaju da interpelacija nema osnove, Kolegij je ponovo dostavlja predlagaču kako bi se interpelacija zamijenila pitanjem.

Član 151.
(Uvrštavanje u dnevni red)

(1) Nakon upućivanja interpelacije onome na koga je naslovljena, ona se uvrštava u dnevni red sjednice Doma u roku od 15 do 60 dana od dana njenog upućivanja.

(2) U dnevni red jedne sjednice ne može se uvrstiti više od jedne interpelacije.

Član 152.
(Rasprava)

(1) Interpelant dobiva riječ u trajanju do 30 minuta za objašnjenje svoje interpelacije, zatim, u istom trajanju, riječ dobiva onaj kome je interpelacija upućena. Nakon toga, drugi delegati mogu, na svoje traženje, intervenirati u trajanju do 10 minuta. Isto pravilo primjenjuje se i za interpelanta i za onoga kome je interpelacija upućena.

(2) Predsjedavajući zaključuje raspravu kada je, prema njegovom mišljenju, o interpelaciji dovoljno raspravljano.

Član 153.
(Podnošenje rezolucije)

U roku od tri dana od zaključenja rasprave o interpelaciji, svaki delegat može predložiti rezoluciju u skladu s čl. 141. i 142. ovog poslovnika. Predložena rezolucija uvrštava se u dnevni red sljedeće sjednice.

Odjeljak C. Informativne sjednice s članovima Predsjedništva BiH

Član 154.
(Informativne sjednice s članovima Predsjedništva BiH)

(1) Članovi Predsjedništva BiH, na osnovu vlastitog zahtjeva ili na zahtjev Doma, izlaze pred Dom radi održavanja informativne sjednice o pitanjima koja su u njihovoj nadležnosti.

(2) Dom može zatražiti od Predsjedništva BiH da prije održavanja sjednice dostavi izvještaj u pisanoj formi.

(3) Nakon rasprave Dom može usvojiti rezoluciju koja sadrži njegov stav ili smjernice u vezi s odgovarajućom politikom.

Odjeljak D. Informativne sjednice s članovima Vijeća ministara BiH

Član 155.
(Informativne aktivnosti pred komisijama)

(1) Članovi Vijeća ministara BiH, na vlastito ili na traženje nadležne komisije, izlaze pred komisiju radi održavanja informativne sjednice o datom pitanju.

(2) Komisija može zahtijevati da članovi Vijeća ministara BiH prije sjednice podnesu izvještaj u pisanoj formi o tom pitanju.

(3) Nakon zaključenja rasprave ili na svojoj sljedećoj sjednici, komisija može usvojiti rezoluciju u kojoj se iznosi njen stav ili smjernice u vezi s odgovarajućom politikom ministarstva.

(4) Ako pozvani član Vijeća ministara BiH:

a) ne odgovori na poziv komisije;

b) ili ne podnese potrebne informacije komisiji;

c) ili podnese nepotpune ili netačne informacije komisiji;

komisija može pokrenuti postupak za utvrđivanje njegove odgovornosti, u skladu s čl. 136. do 140. Poslovnika.

Odjeljak E. Godišnji izvještaj Vijeća ministara BiH

Član 156.
(Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH)

(1) Vijeće ministara BiH podnosi Domu izvještaj o svom radu najmanje jednom godišnje.

(2) Dom razmatra izvještaj o radu Vijeća ministara BiH u roku do 30 dana nakon njegovog podnošenja. Nakon rasprave, može se usvojiti i rezolucija.

POGLAVLJE IX . Unutrašnja regulacija

Član 157.
(Izmjene ili dopune Poslovnika)

Dom može, na prijedlog delegata, u svakom trenutku, dopunjavati ovaj poslovnik u skladu sa Ustavom BiH, koristeći proceduru donošenja odluka u skladu s članom IV. tačka 3.d) Ustava BiH i ovog poslovnika.

Član 158.
(Reguliranje pitanja)

(1) Dom može zaključkom regulirati određeno pitanje koje nije nikako ili nije precizno regulirano ovim poslovnikom.

(2) Zaključak je obavezujući samo za konkretno pitanje iz stava (1) ovog člana.

Član 159.
(Zaključak)

Komisije mogu usvajati zaključke u istu svrhu kao što je navedeno u članu 158. ovog poslovnika i o pitanjima iz svoje nadležnosti. Ovi zaključci podređeni su zaključcima Doma.

Član 160.
(Tumačenje Poslovnika)

Kolegij odlučuje, kad je to potrebno, o tumačenju ovog poslovnika dok Dom ne odluči drugačije zaključkom ili amandmanima na Poslovnik.

POGLAVLJE X. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanje Doma

Odjeljak A. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa

Član 161.
(Proglašavanje odluke štetnom po vitalni interes)

(1) Neka predložena odluka PSBiH može se proglasiti štetnom po vitalni interes bošnjačkog, hrvatskog ili srpskog naroda

većinom glasova bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata.

(2) Za takvu predloženu odluku u Domu je potrebna saglasnost većine bošnjačkih, većine hrvatskih i većine srpskih delegata koji su prisutni i glasaju.

Član 162.
(Pokušaj rješavanja na zajedničkoj komisiji ili upućivanje Ustavnom sudu BiH)

(1) U slučaju protivljenja većine bošnjačkih, hrvatskih ili srpskih delegata pozivanju na član 161. (2) Poslovnika, predsjedavajući Doma saziva zajedničku komisiju sastavljenu od tri delegata, od kojih su po jednog izabrali bošnjački, hrvatski i srpski delegati, radi rješavanja spornog pitanja.

(2) Ako zajednička komisija u roku od pet dana ne uspije da riješi to pitanje, predmet se upućuje Ustavnom sudu BiH koji će po hitnom postupku ispitati da li ima nepravilnosti u postupku.

Odjeljak B. Samoraspuštanje Doma

Član 163.
(Samoraspuštanje Doma)

(1) Najmanje tri delegata mogu, preko predsjedavajućeg, podnijeti Kolegiju prijedlog odluke za raspuštanje Doma.

(2) Kolegij saziva Dom radi razmatranja ovog prijedloga u roku 15 dana od dana njegovog podnošenja.

(3) Nakon rasprave, prijedlog se stavlja na glasanje. Smatra se usvojenim ako ga odobri većina koja sadrži većinu delegata iz najmanje dva naroda.

(4) Odluka se objavljuje i dostavlja Predstavničkom domu, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH.

POGLAVLJE XI. Odnosi s ostalim institucijama BiH

Odjeljak A. Vijeće ministara BiH

Član 164.
(Prava i dužnosti Vijeća ministara BiH)

U okviru svojih prava i dužnosti navedenih u Ustavu BiH i zakonu, Vijeće ministara BiH:

a) može podnositi prijedloge zakona Domu i dostavljati mišljenja o prijedlozima zakona koji nisu podneseni od Vijeća ministara BiH;

b) može tražiti sazivanje sjednice Doma da bi se razmatralo pitanje o kojem želi iznijeti svoj stav i dobiti mišljenje, odnosno stav Doma;

c) preko svoga predstavnika dužno je učestvovati na sjednicama Doma, Kolegija i komisija Doma;

d) ima pravo i obavezu intervenirati u raspravama;

e) može tražiti da uvrsti jednu tačku u dnevni red sjednice Doma. U tom slučaju, zatražena tačka uvrštava se u dnevni red sjednice Doma;

f) može tražiti odgađanje rasprave o jednoj neobaveznoj tački dnevnog reda kako bi zauzelo stav i iznijelo ga na sljedećoj sjednici. U tom slučaju, zatražena tačka skida se s dnevnog reda sjednice Doma.

Član 165.
(Predstavljanje Vijeća ministara BiH)

(1) Vijeće ministara BiH u Domu predstavlja njegov predsjedavajući ili jedan ili više njegovih članova, osim ako je drugačije propisano ovim poslovnikom ili zakonom.

(2) Ministre mogu predstavljati zamjenici i, ako se prisustvo odnosi na sjednice komisija, pomoćnici ministara, osim ako nije drugačije propisano ovim poslovnikom ili zakonom.

Član 166.
(Obavještavanje Vijeća ministara BiH)

Dom i njegove komisije obavještavaju Vijeće ministara BiH o terminima održavanja svojih sjednica kako bi predstavnici Vijeća ministara BiH mogli na njima učestvovati.

Odjeljak B. Predsjedništvo BiH

Član 167.
(Obavještavanje o sjednici Doma)

(1) Predsjedavajući Doma obavještava Predsjedništvo BiH o terminu održavanja svake sjednice na kojoj će biti razmatrani prijedlozi zakona koje predloži Predsjedništvo BiH - pod uslovima iz čl. 92. i 95. ovog poslovnika.

(2) Predsjedništvo BiH, najmanje preko jednog svog člana, učestvuje na sjednicama Doma i ima pravo i obavezu intervenirati u raspravi.

Član 168.
(Stavovi i izvještaji Predsjedništva BiH)

(1) Na zahtjev Doma, Predsjedništvo BiH izražava stavove i obavještava Dom o pitanjima koja spadaju u njegovu nadležnost.

(2) Predsjedništvo BiH, također na zahtjev Doma, najmanje jednom godišnje, podnosi Domu izvještaj o rashodima Predsjedništva BiH.

Odjeljak C. Ostale institucije

Član 169.
(Saradnja s drugim institucijama BiH)

Prava i dužnosti, kao i saradnja Doma s drugim institucijama BiH, obavljaju se u skladu sa Ustavom BiH i zakonima.

POGLAVLJE XII. Razno

Član 170.
(Imenovanje članova parlamentarnih delegacija)

(1) Prije imenovanja članova PSBiH koji učestvuju u međunarodnim parlamentarnim skupštinama ili drugim međunarodnim institucijama, Kolegij, u saradnji s Kolegijem Predstavničkog doma, utvrđuje koliko članova moraju izabrati oba doma. Kolegij nastoji pronaći razmjernu formulu koja odražava ukupan sastav PSBiH.

(2) Dom imenuje svoje članove koji treba da učestvuju u međunarodnim parlamentarnim skupštinama ili drugim

međunarodnim institucijama, pri čemu osigurava da oni odražavaju ukupan sastav Doma i, preko svojih stalnih tijela i Sekretarijata PSBiH, brine te imenovanim zastupnicima omogućava dolično i nesmetano izvršavanje ovih obaveza prema međunarodnim tijelima. Kolegij brine da se, uz pomoć Sekretarijata PSBiH, osiguraju potrebni uslovi za izvršavanje planiranih međunarodnih aktivnosti stalnih i privremenih parlamentarnih delegacija.

(3) Delegacija PSBiH je dužna, u roku od sedam dana nakon imenovanja članova, izabrati predsjedavajućeg i dva zamjenika, utvrditi program rada i o tome obavijestiti Dom.

(4) Delegacija usvaja poslovnik kojim se bliže utvrđuju prava i obaveze predsjedavajućeg, zamjenika i članova delegacije, odnos prema Domu, način podnošenja izvještaja i druga pitanja značajna za njen rad.

Član 171.
(Grupe prijateljstva)

U skladu s kriterijima utvrđenim članom 170. ovog poslovnika, Dom može imenovati svoje članove u grupe prijateljstva s drugim državama koje za to pokažu interes.

Član 172.
(Konsultacije za novoimenovane predstavnike Bosne i Hercegovine)

(1) Nadležni organi Bosne i Hercegovine, koji provode procedure za nominiranje predstavnika Bosne i Hercegovine (za članstvo u evropskim ili međunarodnim institucijama), prilikom izrade listi za članstvo, dužni su obaviti konsultacije u Domu.

(2) Konsultacije se, prije izjašnjavanja Doma, obavljaju na sjednici

Proširenog kolegija i Zajedničke komisije za evropske integracije.

Član 173.
(Upotreba jezika)

(1) Zapisnici sastanaka i izvještaji Doma, komisija i zajedničkih komisija pišu se na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Zakoni, ustavni amandmani, poslovnici, zaključci i rezolucije pišu se i objavljuju na isti način.

(2) Materijal iz stava (1) ovog člana piše se latiničnim i ćiriličnim pismom.

(3) Delegat u pisanoj formi izjavljuje na kojem jeziku želi primati materijal iz stava (1) ovog člana.

Član 174.
(Rukovanje povjerljivim materijalima)

Svojim odlukama domovi propisuju način rukovanja povjerljivim materijalima. Delegati su dužni potpisati izjavu o čuvanju tajne i poslije prestanka dužnosti u Domu i/ili komisiji.

Član 175.
(Isticanje grba i zastave BiH)

Isticanje grba i zastave Bosne i Hercegovine u konferencijskim salama Doma i prostorijama klubova naroda, kao i intoniranje državne himne, obavljaju se u skladu sa zakonom.

POGLAVLJE XIII. Sekretarijat PSBiH

Član 176.
(Osnivanje Sekretarijata PSBiH)

(1) Dom, zajedno s Predstavničkim domom, osniva Sekretarijat PSBiH.

(2) Organizacija i aktivnosti Sekretarijata PSBiH reguliraju se posebnim aktima.

Član 177.
(Imenovanje sekretara Doma)

Dom ima sekretara. Na prijedlog Kolegija, sekretara imenuje Dom.

Član 178.
(Imenovanje sekretara Zajedničke službe Sekretarijata PSBiH)

Sekretara Zajedničke službe Sekretarijata PSBiH, na prijedlog kolegija oba doma, imenuju oba doma.

Član 179.
(Prava i dužnosti sekretara Doma)

(1) Sekretar Doma:

a) pomaže Kolegiju i predsjedavajućem Doma u obavljanju njihovih dužnosti;

b) osigurava vođenje i čuvanje zapisnika sjednica Doma, Kolegija i komisija Doma;

c) brine o zvaničnoj publikaciji rasprava;

d) brine o čuvanju i stavljanju pečata, objavljivanju i dostavljanju, u zavisnosti od slučaja, zakona i akata koje Dom donese;

e) izvršava druga prava i dužnosti određene ovim poslovnikom i druge dužnosti koje mu povjeri Kolegij i predsjedavajući Doma.

(2) U slučaju da sekretar Doma nije u mogućnosti prisustvovati sjednicama Doma, predsjedavajućem Doma u vođenju sjednica pomaže službenik Sekretarijata PSBiH kojeg odredi Kolegij, na prijedlog sekretara Doma.

POGLAVLJE XIV. Prijelazne i završne odredbe

Član 180.
(Donošenje poslovnika)

Poslovnik Doma donosi se prema utvrđenoj proceduri donošenja odluka u Domu, u skladu s članom IV. tačka 3.d) Ustava BiH.

Član 181.
(Postupak po prijedlozima zatečenim u proceduri)

Postupak po prijedlozima zakona i drugih akata koji se nalaze u parlamentarnoj proceduri završit će se prema odredbama dosadašnjeg poslovnika ("Službeni glasnik BiH", br. 27/00).

Član 182.
(Postupak po prijedlozima zatečenim u proceduri prilikom promjene saziva Doma izborima)

(1) Postupak po prijedlozima zakona i drugih akata, a čiji su ovlašteni predlagači Predstavnički dom, Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH, a koji su podneseni prije isteka mandata saziva Doma, nastavlja se u novom sazivu Doma u fazi u kojoj je prijedlog zakona ili drugog akta razmatran u prethodnom sazivu.

(2) Postupak po prijedlozima zakona, a čiji su predlagači delegati prethodnog saziva, ne nastavlja se osim ako neko od izabranih delegata novog saziva ne preuzme ulogu predlagača zakona ili drugog akta.

Član 183.
(Stupanje na snagu)

Ovaj poslovnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Član 184.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog poslovnika prestaje primjena Poslovnika Doma naroda PSBiH ("Službeni glasnik BiH", br. 27/'00).

Broj: 02-34-6-206/05
31. januara 2006. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Mustafa Pamuk, s.r.

Ispravka Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, objavljena u “Službenom glasniku BiH”, broj 91/06, ugrađena je u ovaj poslovnik.

IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA
DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE
BOSNE I HERCEGOVINE

Na osnovu člana IV.3.b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 180. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06), Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 58. sjednici, održanoj 23. maja 2006. godine, usvojio je

IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Poslovniku Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 33/06) u članu 183. na kraju teksta umjesto tačke stavlja se zarez i dodaju riječi: " a primjenjivat će se od početka rada Doma naroda u novom sazivu ".

Član 2.

Član 184. mijenja se i glasi:

"Član 184.

Početkom primjene ovog poslovnika prestaje primjena Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 27/00)".

Član 3.

Ove Izmjene i dopune Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine stupaju na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 02-34-6-206/05
23. maja 2006. godine
S a r a j e v o

Predsjedavajući
Doma naroda
Mustafa Pamuk, s.r.

Tekst izmjena i dopuna Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH objavljen je u "Službenom glasniku BiH", broj 41/06

SADRŽAJ

A. USTAV BOSNE I HERCEGOVINE **5**

Preambula **5**

Član I - Bosna i Hercegovina **6**
1. Kontinuitet 6
2. Demokratska načela 6
3. Sastav 6
4. Kretanje roba, usluga, kapitala i lica 6
5. Glavni grad 7
6. Simboli 7
7. Državljanstvo 7

Član II - Ljudska prava i osnovne slobode **8**
1. Ljudska prava 8
2. Međunarodni standardi 8
3. Katalog prava 8
4. Nediskriminacija 9
5. Izbjeglice i raseljena lica 10
6. Implementacija 10
7. Međunarodni sporazumi 10
8. Saradnja 10

Član III - Nadležnosti i odnosi između institucija Bosne i Hercegovine i entiteta **11**
1. Nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine 11
2. Nadležnosti entiteta 11
3. Pravni poredak i nadležnosti institucija 12

4. Koordinacija 13
5. Dodatne nadležnosti 13

Član IV - Parlamentarna skupština 13
1. Dom naroda 13
2. Predstavnički dom 14
3. Procedura 14
4. Ovlaštenja 16

Član V - Predsjedništvo 16
1. Izbor i trajanje mandata 17
2. Procedura 17
3. Ovlaštenja 18
4. Vijeće ministara 19
5. Stalni komitet 20

Član VI - Ustavni sud 20
1. Sastav 20
2. Procedure 21
3. Jurisdikcija 21
4. Odluke 22

Član VII - Centralna banka 22

Član VIII - Finansije 23

Član IX - Opšte odredbe 24

Član X - Izmjene i dopune 24

1. Amandmanska procedura 24
2. Ljudska prava i osnovne slobode 24

Član XI - Prelazne odredbe 25

Član XII - Stupanje na snagu 25

Aneks I - Dodatni sporazumi o ljudskim pravima koji će se primjenjivati u Bosni i Hercegovini 25

Aneks II - Prelazne odredbe 26
1. Zajednička prelazna komisija 26
2. Kontinuitet pravnih propisa 27
3. Pravni i administrativni postupci 27
4. Državni organi 27
5. Ugovori 27

***B. POSLOVNIK DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE* 31**

POGLAVLJE I. Konstituiranje Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.....31
Odjeljak A. Konstituiranje Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.....31
Odjeljak B. Klubovi naroda 32
Odjeljak C. Izbor predsjedavajućeg, prvog i drugog zamjenika predsjedavajućeg Doma.....33

POGLAVLJE II. Prava i dužnosti delegata.....34

POGLAVLJE III. Organizacija Doma 37
Odjeljak A. Kolegij Doma i Zajednički kolegij oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine 37

Odjeljak B. Predsjedavajući Doma 41
Odjeljak C. Komisije Doma 42
Odjeljak D. Opće odredbe o komisijama Doma.....47
Odjeljak E. Zajedničke komisije oba doma PSBiH 51

POGLAVLJE IV. Sjednice Doma i zajedničke sjednice oba doma PSBiH.....61
Odjeljak A. Radni plan Doma 61
Odjeljak B. Sazivanje sjednice, predlaganje i utvrđivanje dnevnog reda 62
Odjeljak C. Definicija kvoruma, predsjedavanje i učešće u radu 64
Odjeljak D. Održavanje reda 66
Odjeljak E. Tok sjednice 67
Odjeljak F. Donošenje odluka 68
Odjeljak G. Zapisnik i snimak rasprave 72
Odjeljak H. Javnost rada.....73
Odjeljak I. Zajedničke sjednice oba doma PSBiH 75

POGLAVLJE V. Aktivnosti Doma 76
Odjeljak A. Opće odredbe 76
Odjeljak B. Osnovni zakonodavni postupak 76
Odjeljak C. Osnovni zakonodavni postupak:
- Postupak u Ustavnopravnoj komisiji i nadležnoj komisiji - prva faza 80
Odjeljak D. Osnovni zakonodavni postupak: Rasprava na sjednici Doma - prvo čitanje 81
Odjeljak E. Osnovni zakonodavni postupak Postupak u nadležnoj komisiji 82
Odjeljak F. Osnovni zakonodavni postupak Rasprava na sjednici Doma - drugo čitanje..... 86

Odjeljak G. Osnovni zakonodavni postupak: odnosi između domova 88
Odjeljak H. Skraćeni i hitni postupak 90
Odjeljak I. Budžet i izvještaj o izvršenju budžeta institucija BiH 91
Odjeljak J. Ovlaštenje za ratifikaciju međunarodnih ugovora i otkazivanje ugovora 92
Odjeljak K. Amandmani na Ustav BiH 93
Odjeljak L. Ispravke u zakonu, drugom propisu i općem aktu 93
Odjeljak M. Autentično tumačenje zakona i drugog općeg akta.....94

POGLAVLJE VI. Glasanje o nepovjerenju Vijeću ministara BiH 95

POGLAVLJE VII. Rezolucija i ostali akti 97

POGLAVLJE VIII. Aktivnosti informiranja 99
Odjeljak A. Delegatska pitanja 99
Odjeljak B. Interpelacija.....101
Odjeljak C. Informativne sjednice s članovima Predsjedništva BiH 103
Odjeljak D. Informativne sjednice s članovima Vijeća ministara BiH.....103
Odjeljak E. Godišnji izvještaj Vijeća ministara BiH 104

POGLAVLJE IX. Unutrašnja regulacija 104

POGLAVLJE X. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa i samoraspuštanje Doma.....105
Odjeljak A. Odluke o pitanjima od vitalnog interesa.....105
Odjeljak B. Samoraspuštanje Doma 106

POGLAVLJE XI. Odnosi s ostalim institucijama BiH 107
Odjeljak A. Vijeće ministara BiH.....107
Odjeljak B. Predsjedništvo BiH 108
Odjeljak C. Ostale institucije 109

POGLAVLJE XII. Razno 109

POGLAVLJE XIII. Sekretarijat PSBiH 112

POGLAVLJE XIV. Prijelazne i završne odredbe.....113

C. IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA
Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine 117

Na osnovu člana IV. 3. b) Ustava Bosne i Hercegovine i člana 180. Poslovnika Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 33/06, 41/06 i 91/06), Dom naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, na 1.vanrednoj sjednici, održanoj 30.novembra 2007. godine, usvojio je

IZMJENE I DOPUNE POSLOVNIKA DOMA NARODA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U članu 18. stav (2) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 33/06, 41/06 i 91/06), nakon prve rečenice, dodaje se druga rečenica koja glasi:

„Ako je predsjedavajući spriječen ili odbije da sazove sjednicu Kolegija na zahtjev ostalih članova Kolegija, jedan od tih članova može sazvati sjednicu Kolegija.“

Član 2.

Član 19. briše se i zamjenjuje novim članom 19. koji glasi:

" Član 19.

Kvorum čine dva člana Kolegija. Kolegij donosi svoje odluke konsenzusom prisutnih članova. Ako napori da se postigne konsenzus ne uspiju, odluke donosi Dom.“

Član 3.

U članu 21. stav (2) dodaje se sljedeći tekst iza treće rečenice:

„Ako je predsjedavajući Doma naroda ili predsjedavajući Predstavničkog doma spriječen ili ako odbije da sazove sjednicu Zajedničkog kolegija, sjednicu Zajedničkog kolegija može sazvati bilo koji od njegovih zamjenika.“

U članu 21. sadašnji stav (3) briše se i mijenja novim stavom (3), koji glasi:

„Većina članova Zajedničkog kolegija čine kvorum, pod uslovom da su prisutna najmanje dva člana iz svakog doma. Zajednički kolegij donosi svoje odluke konsenzusom onih članova koji su prisutni i koji glasaju. Ako napori da se postigne konsenzus ne uspiju, konačnu odluku donose domovi.“

Član 4.

U članu 22. stav (2) zamjenjuje se novim stavom (2), koji glasi:

„(2) Ako predsjedavajući ne prisustvuje sjednici Doma, dužnost predsjedavajućeg obavlja prvi zamjenik predsjedavajućeg. Ako prvi zamjenik predsjedavajućeg ne prisustvuje sjednici Doma, dužnost predsjedavajućeg obavlja drugi zamjenik predsjedavajućeg.“

Član 5.

U članu 23. stav (1) iza riječi: „predsjedavajući Doma“ dodaju se riječi: „ili relevantni zamjenik predsjedavajućeg“.

Član 6.

U članu 37. stav (1) briše se i mijenja novim stavom (1), koji glasi:

„(1) Ako predsjedavajući komisije ne prisustvuje sjednici komisije, dužnost predsjedavajućeg obavlja prvi zamjenik predsjedavajućeg. Ako prvi zamjenik predsjedavajućeg ne prisustvuje sjednici komisije, dužnost predsjedavajućeg obavlja drugi zamjenik predsjedavajućeg.“

Član 7.

U članu 39. stav (1) briše se i mijenja novim stavom (1), koji glasi:

„Komisija odlučuje prostom većinom, uz uslov da je prisutna najmanje većina njenih članova.“

Član 8.

U članu 43. stav (1) iza riječi: „od čega je najmanje jedna polovina članova komisije iz svakog doma“, umjesto zareza stavlja se tačka a briše se ostatak teksta koji glasi: „uz uslov da ta natpolovična većina obuhvata najmanje po jednog predstavnika svakog konstitutivnog naroda iz Doma.“

U članu 43. stav (2) briše se i mijenja novim stavom (2), koji glasi:

„(2) Zajednička komisija odlučuje prostom većinom onih koji su prisutni i glasaju, uz uslov da ta većina obuhvata najmanje jednu trećinu članova svakog doma koji su prisutni i koji glasaju i jednog predstavnika iz svakog konstitutivnog naroda čiji je najmanje jedan predstavnik prisutan i glasa. Izuzetno od ove odredbe, Zajednička komisija za administrativne poslove, kada donosi konačne odluke, primjenjuje odredbe člana 73. i 74. ovog poslovnika.“

Član 9.

U članu 56. stav (1) iza riječi: „u konsultacijama sa zamjenicima predsjedavajućeg,“ dodaju se riječi: "ili na vlastitu inicijativu".

U članu 56. stav (4) briše se i mijenja novim stavom (4), koji glasi:

„(4) Izuzetno od odredbi stavova (1) i (2) ovog člana, iz opravdanih razloga i na zahtjev najmanje pet delegata ili na zahtjev većine članova Kolegija, predsjedavajući će sazvati sjednicu Doma u roku od tri dana od dana prijema pomenutog zahtjeva. U tom slučaju, dnevni red sjednice može biti predložen za vrijeme njenog održavanja a materijali podijeljeni na samoj sjednici.“

Član 10.

Sadašnji član 73. briše se i zamjenjuje novim članom 73. koji glasi:

„Član 73.
(Donošenje odluka)

(1) Sve odluke u oba doma donose se većinom glasova onih koji su prisutni i koji glasuju.
(2) Delegati i poslanici će maksimalno nastojati da ta većina uključuje najmanje jednu trećinu glasova delegata ili poslanika s teritorije svakog entiteta.
(3) Ako većina glasova ne uključuje jednu trećinu glasova delegata ili poslanika s teritorije svakog entiteta, predsjedavajući i njegovi zamjenici sastat će se kao komisija i pokušati da osiguraju saglasnost u roku od tri dana nakon glasanja.
(4) Ako to ne uspije, odluke se donose većinom glasova onih koji su prisutni i glasaju, pod uslovom da glasovi protiv ne smiju da sadrže dvije trećine ili više delegata ili poslanika izabranih iz svakog entiteta.

Član 11.

U članu 74. stavovi (1) i (2) brišu se i dodaje se novi stav (1) koji glasi:

(1) «Ako većina glasova ne sadrži jednu trećinu glasova s teritorije svakog entiteta, Kolegij će, radeći kao komisija, nastojati u roku od tri dana postići saglasnost.»

U istom članu stav (3) mijenja se i postaje stav (2) koji glasi:

(2)“ Ako predsjedavajući i zamjenici predsjedavajućeg postignu saglasnost iz stava (3) člana 73. ovog poslovnika, relevantna odluka Doma smatra se usvojenom, a Dom se o tome obavještava na odgovarajući način. Izuzetno od odredbi člana 19. ovog poslovnika, saglasnost se postiže konsenzusom predsjedavajućeg i dva zamjenika predsjedavajućeg“.

U istom članu dosadašnji stavovi (4) i (5) postaju stavovi (3) i (4) te se iza novog stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Ako se delegat prilikom glasanja ne izjasni «za», «protiv» ili «suzdržan», a prisutan je u sali prilikom glasanja, smatra se da je «suzdržan».

Član 12.

U članu 77. stav (2), riječi: „iz člana 73. i 74. stav (2) ovog poslovnika“ zamjenjuju se riječima: „iz člana 73. i 74. ovog poslovnika“.

Član 13.

Ove izmjene i dopune stupaju na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku BiH“.

Broj:02-34-6-1282-2 /07
30.novembra 2007.godine
Sarajevo

Predsjedavajući Doma naroda
Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine
Sulejman Tihić